

ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ

PAUL CHABAS

ZAKYNTHINA ΗΘΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ο ΚΑΝΤΑΡΟΣ

Εις τὴν ζακυνθινὴν γλῶσσαν «κάνταρος» λέγεται ή μεγάλη λεκάνη τοῦ μαγειρείου. Ἡμποροῦμεν λοιπὸν νὰ εἰπωμεν, διτὶ ἔνας Ζακυνθινὸς τοῦ θὰ ώνομάζετο «Γιάννης Κάνταρος» θὰ είχεν ἀρκετὰ ἀστεῖον δνομα. Καὶ τὸ δνομα αὐτὸν ἐταίριαζε θαυμάσια εἰς τὸν ἀνθρωπὸν ποῦ τὸ εἶχε πράγματι καὶ ποῦ τὸν ἐγνώσισα κατὰ τὴν παιδικήν μονὸν ἡλικίαν εἰς τὴν Ζάκυνθον. Ἀληθινότιοι ἀναμνήσεις! Μοῦ φαίνεται, διτὶ τὸν βλέπω ἀκόμα ἐμπρός μου, μὲ τὸ ψηλόλιγνό του κορμί, μὲ τὸ στακτερόν του μουστακάνι, μὲ τὸ ἀδύνατον, ὁστεώδες καὶ ἔυρισμένον πρόσωπόν του καὶ μὲ τὰ μικρὰ μαῆρα μάτια του, ποῦ ἔλαμπον ζωηρὰ κάτω ἀπὸ φρύδια μαῦρα ἀκόμη καὶ πυκνά.

Ἐφοροῦσε χρωματιστὸν πάντα ὑποκάμισον μὲ καταιβασμένον κολάρον, ποῦ τοῦ ἄφινε γυμνὸν ἔνα λαιμὸν πανύψηλον μὲ τὸ «μῆλον τοῦ Ἄδαμ» παραφουσκωμένον μίαν ἀπλῆν καὶ παλαιὰν συνήθως ἐνδυμασίαν ἀπὸ ἔγχωριον ὑφασμα, πότε μαῦρον, πότε κυανοῦν, μίαν μικρούλαν ρεπούμπλικαν ἢ μίαν μεγάλην ψάθαν καί, τὸν χειμῶνα, μίαν παληὴν ἐιθωφισμέγον γαμπᾶν, πλατὺ ἐπανωφόρι μὲ πουκουύλαν. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη καὶ τὸ ραβδί, ποῦ ἐκρατοῦσε εἰς ἐκάπιτονς περιστάσεις ἥτο μετρίου πάχονς, ἵσιον, κιτρινωπόν, ἀπὸ ἀγριοληγάν. Εἰρηνικὸν μπαστούναν, βακτηρίας γήρατος μᾶλλον παρὰ «ματιούνα» παλληκαρδᾶ. Ἡτο ἐπίσης ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὸ κλασσικὸν ιώκινον ζουνάρι τῶν παλληκαράδων τῆς τάξεως του.

Καὶ δῆμως διτὶ Γιάννης διηγεῖτο κάποτε ἥρωικὰ κατορθώματα παλαιά, ἰσχυρίζετο δὲ διτὶ καὶ τώρα ποῦ ἦταν ἔξηντα χρονῶν «στὸ δίκαιο του» μποροῦσε νὰ τὰ βάλῃ μὲ τὸν καθένα καὶ νὰ τὸν νικήσῃ. Ἐν τούτοις ἡ νίκη του δὲν θὰ ὀφείλετο μόνον εἰς τὴν δύναμιν καὶ

τὴν ἀνδρείαν. Κατὰ τοῦ ἔχθροῦ, οἰουδήποτε, ἀντετεξήρχετο πάντοτε μὲ ἀνάλογον ἔξυπνάδαν καὶ μετεχειρίζετο στρατηγήματα. Συχνὰ διηγεῖτο, διτὶ κάποτε ἔτρεψεν εἰς φυγὴν ἔνα ταῦρον. Ἡτο βράδην, χειμῶνας, καὶ ἐγέρεις μόνος ἀπὸ μίαν ἔξοχήν, διταν ὁ μπουγᾶς τὸν εἰδεν ἀπὸ μαραράν καὶ ὠρμησε καὶ ἐπάνω του μὲ τὰ φοβερὰ κέρατα καταιβασμένα. Ο Γιάννης διτὶ Κάνταρος δὲν τὰ ἔχασε καθόλου. Ἀλλά, καθὼς ἐφοροῦσε τὴν πουκούλαν τοῦ γαμπᾶ του, ἐπέρχασεν εὐθὺς ἀπὸ μέσα τὸ ραβδί του καὶ τὴν ὑψωσε, μαζὶ μὲ δλον τὸ ἐπανωφόρι, ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Καὶ ἀντὸν τὸν τρόπον ἐγιγαντώθη σχεδὸν διπλάσιος καὶ ὠρμησε κατὰ τοῦ ταῦρου, διποῖος κατελήφθη ἀπὸ πανικόν.

Εἰς τὸ σπίτι ταῦδε λιφα μου κ' ἐγὼ ἐκάμινομεν μεγάλο χάζι νὰ βάζωμεν τὸν Γιάννην τὸν Κάνταρον ὅχι μόνον νὰ μᾶς διηγήται, ὅλλα καὶ νὰ μᾶς ἀναπαριστάνῃ αὐτὴν τὴν σκηνὴν μὲ τὸ ἴδιον ραβδί καὶ μὲ τὸν ἴδιον γαμπᾶν, ποῦ μετεχειρίσθη καὶ τότε κατὰ τοῦ ταύρου.

— Νά, μᾶς ἔλεγε ἐτοῦτο τὸ μπαστούναν ποῦ βλέπετε μ' ἐγλύτωσε. Εἰδεμή τώρα θὰ ημούν στὸ χῶμα.

— Μά καὶ ἡ ἔξυπνάδα σου, τοῦ ἐλέγαμεν μὲ εἰλικρινῆ θαυμασμόν.

— Εννοεῖται! ἀπαντοῦσε μὲ καμάρι διτὶ Γιάννης διτὶ Κάνταρος χωρὶς ἔξυπνάδα, δισο δυνατὸς καὶ ἀν εἰναι διανθρωπος, μπορεῖ νὰ κάμη τίποτο; Ορίστε, πῆς στὸ δρόμο σου καὶ σου βγαίνει μπροστὰ ἔνας μπουγᾶς. Μά κι διτὶ Ήρακλέας νὰ ησουνα, δὲ θὰ μποροῦσες νὰ τὸν ἀρκάξῃς ἀπὸ τὰ κέρατα. Θάρρος μόνο γάζης, νὰ μὴν τὸ βάλῃς στὰ πόδια, γιατὶ ἐχάμηκες κ' ἔξυπνάδα γιὰ νὰ τοῦ φανῆς διπλός ἀπ' διτὶ είσαι, γιὰ νὰ σὲ νομίση κανένα θηρίο καὶ νὰ σὲ φοβηθῇ.

Ἐνα καιρὸν δὲ Γιάννης ὁ Κάνταρος ἤρχετο εἰς τὸ σπίτι μας καθημερινῶς. Μᾶς εἶχε φύγη ή ὑπηρέτρια, καὶ ἔως νὰ εὑρῷμεν ἄλλην, δὲ ἀνδρώπος ἀπὸ καλωσύνην του μᾶς ἔφερε τὴν γυναικά του νὰ μᾶς ὑπηρετῇ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ βράδυ ἤρχετο πάλιν καὶ τὴν ἔπαιρον. Λιτή ἡ «μεσοβασιλεία» διήρκεσε κανένα μῆνα, εἰς τὸ διάστημα τοῦ δποίου «ἔχορτάσαμε Κάνταρο». Διότι ἔως νὰ ποτελεῖσθῃ τὰ πιάτα καὶ νὰ ἐτομασθῇ ἡ Μαρία, αὐτὸς ἐκάθιδτο εἰς τὴν τραπέζαριαν μαζί μας, ἔπινε κανένα κρασάκι καὶ μᾶς ἔλεγεν ὅτελείωτα. Ἡ γυναικά του ἦτο ἀρκετά νέα καὶ ἀρκετά νόστιμη φαίνεται δέ, διτὶ γέρος αὐτὸς καὶ ἀσχημός, τὴν ἔχειν. Πάντα τῆς ὠμιλοῦσε μὲ τὸ ἄγριο καὶ δὲν τῆς ἐπέτρεψεν οὔτε νὰ πολυμιλήσῃ μπροστά μας οὔτε νὰ πόλυγελάσῃ. Ἄμα ἀρχικὲς νὰ ἔχῃ τίποτε, τὴν διέκοπτεν ως ἔξης:

— Πάψε, ἀνόητη! Ἡ γυναικής δὲν τὶς πέφτει λόγος!

Διὰ τὸ δποίου τοῦ ἔλεγαμεν ὅτι ἔκομινεν ἀσυντάξιαν, ἀλλὰ δὲν τὸ παρεδέχετο.

Καὶ ὅταν ἔγελούσε κάπως ζωηρά, τὴν ἀπόπαιρον:

— Ντράπου κηδόλιας κάκαραξα!

Τὴν ἐφοβέριζε δὲ διαφράξ διτὶ, δὲν ἐτολμοῦσε ποτὲ νὰ τοῦ ἀπιστήσῃ, θὰ τὴν ἐσκότωνε μὲ βασανιστήριο, θὰ τὴν ἐσούνθιζε, θὰ τὴν ἐτετάρπαιε. Ἀλλ᾽ αὐτὸς δὲν τῆς τὸ ἔλεγε ποτὲ ἀπευθέσιας, πάντοτε πλαγίως, μὲ τρόπον. Ἐξαφνα, διὰ νὰ τὸν κουρδίσῃ, δὲ πατέρας μου τοῦ ἔλεγε:

— Τάμαθες; τοῦ κακομοίση τοῦ Ἀντρέα τοῦφυγε ἡ γυναικά του καὶ τὸν ἀφῆσε μὲ διὐδυωρά. Πώς τέλκαμε αὐτό! κ᾽ ἐφαινόνταν καλὴ γυναικούλα . . .

Καὶ δὲ Γιάννης ἀρχίζει:

— Χμ! ἀπὸ τὸ σιγανὸ ποτάμι νὰ φοβᾶσαι! . . . Ε, μωρὲ μάτια μου, καὶ νάμουνα ἔγω στὴ θέσι τοῦ Ἀντρέα! Πρῶτα θὰ τὴν ἔκανα στὸ ξύλο τάλατιοῦ.

— Επειτα;

— Ξεμάλλιασμα τρίχα - τρίχα!

— Επειτα;

— Αλογόσουρμά.

— Επειτα;

— Σούβλισμα καὶ ἀμέσως κρεμάλα!

Ἐμεῖς σκαμένοι ἀπὸ τὰ γέλια, καὶ ἡ δυστυχίσμενη ἡ Μαρία νὰ τὸν κυττάζῃ μὲ οἴκτον καὶ νὰ τοῦ λέγῃ:

— Ντράπου, καῦμένε, ντράπου! . . . Δὲ βλέπεις ποὺ σὲ κογιονάρουνε; Ἐλα τώρα, πάμε καλιά μας! Κι' ἂσε τὶς φορέρες σου, γιατὶ ἔγω δὲν ἔχω ἀνάγκη.

Με ίδιωτεραν δλως εὐχαριστησιν, δ Γιάννης

ὁ Κάνταρος μᾶς διηγεῖτο καὶ τὸ παλαιόν ἔκεινο ἀνέκδοτον τοῦ συζυγικοῦ «δίκηρου». Τὸ ξεύρετε βέβαια. Ὅταν ἡ νύφη ἐπῆγεν εἰς τὸ σπίτι τοῦ γαμβροῦ, εἰδε μεταξὺ τῶν ἄλλων κι' ἔνα φαβόλι στολισμένον μὲ κορδέλλες καὶ ψεμασμένον εἰς τὸν τοῖχον καταφανῶς.

— Ἀμὴ αὐτὸς τί είνε; Ηρώτησε τὸν ἀνδρα τῆς.

— Ἄ, αὐτὸς είνε τὸ δίκηρο μου! τῆς ἀπεκρίθη ἔκεινος.

Τίποτε ἀλλο.

— Άλλ' εἰς τὸ πρῶτον πεῖσμα ποὺ τοῦ ἔκαμεν, τὸ ἔξεργόμασε καὶ τὴν ἔσπασε στὸ ξύλο. Ἐτρεξεν ἔκεινη κλαίουσα εἰς τὸν πατέρα τῆς:

— Ὁ ἀντρας μου μ' ἔδειρε μὲ τὸ δίκηρο του!

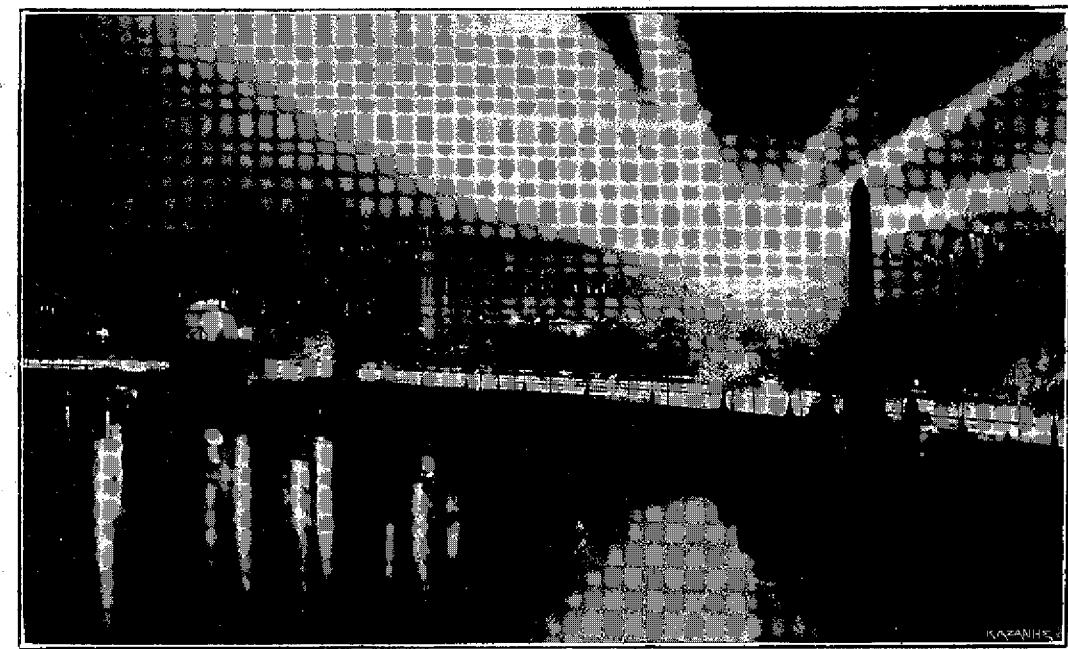
— Ἔ, παϊδί μου, τόμου σ' ἔδειρε μὲ τὸ δίκηρο του, νὰ πάξ πισω καὶ νὰ τοῦ γυρέψῃς συμπάθειο».

Καὶ ἀπὸ τὴν εὐχαριστησιν ποὺ ἔλαμπεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Γιάννη, δσάκις διηγεῖτο αὐτὸς τὸ ἀνέκδοτον, ἔσυμπεραίναμεν διτὶ καὶ ἡ δυστυχίσμην Μαρία θὰ ἔδοκιμάζει συγνά τὰς ἡδύτητας τοῦ δίκηρο του, ποὺ θὰ ἥτο βεβαίως τὸ ίδιον μπαστούνακι, μὲ τὸ δποίου ἐτρεψεν εἰς φυγὴν τὸν μπουγάν. Μ' δὲ αὐτά, ἀγαποῦσε πολὺ τὴν γυναικά του, καὶ μάλιστα ἀφοῦ δὲν είχεν οὔτε παιδιά οὔτε ἀλλον στενὸν συγγενῆ.

Τὸ ἐπάγγελμά του ἦτο κάπως παράδοξον. «Σταρομετρητής» ἐτιτλοφορεῖτο δὲ ίδιος. Ἐπίγιανεν εἰς τὰς σταποδίκας (σαράμες) κ' ἐμετροῦσε μὲ τὸ κούλο τὸ σιάρι, τὸ δποίου ἐφεροναν οἱ χωρικοὶ ἡ ἔπαιρον οἱ συμποροι. Ἔ, εἶχε καὶ αὐτὸς τὴν τέχνην του. Ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος ἦτο ἐπιτιθειότατος εἰς τὸ νὰ γεμίσῃ τὸ δοχεῖον τοῦ μέτρου μὲ σιάρι, ὡς που νὰ ἔσχειλες, καὶ κατόπιν φράπ! νὰ τὸ κόβῃ ἀπὸ πάνω μ' ἔνα στρογγυλὸ ξύλο, διὰ νὰ ἔρχεται ίσα - ίσα ὡς τὰ χεῖλη. Ἐκρατοῦσε καὶ τὸν λογαριασμὸν τοῦ μετρήματος μὲ μολύβι καὶ μὲ κάτι ἀριθμοὺς τερατώδεις, ἥτο δὲ τιμιότατος, πιστός καὶ ἀφωνισμένος. Δι' αὐτὸς τὸν ἐπροτιμοῦσαν δλοι κ' ἐκεδίζεν ἀρκετά, δταν ἥταν δουλειές. Ὅταν πάλιν δὲν ἥταν, ἔτρωγεν ἀπὸ τὰ ἔτοιμα, ἔκαμεν κανένα θέλημα τοῦ πατέρα μου, μᾶς ἔβγαζε περίτατον, ἐκτελών εὐσυνειδήτως χρέη ἀντηροῦ παιδαγωγοῦ, ἡ ἐσουλατσάριζε μόνος του εἰς τὴν Στράτα - Μαρίνα.

*

Ἄλλα ἡ ὑπερηφάνειά του, τὸ μεγαλύτερό του καμάρι, ἥτον διτὶ ἔξευρε γράμματα. Καὶ αὐτό, τὴν ἐποχὴν ἔκεινην, εἰς τὴν τάξιν του, ἥτο κάπως σπάνιον. Ἀλλοι συνάδελφοι του δὲν ἤμποροῦσαν νὰ ἔσχωρίσουν τὸ Α ἀπὸ τὸ Β, ἐνῷ αὐτὸς ἔδιαβαζε τὴν «Χαλιμᾶν», τὴν «Ἀμαρτωλῶν Σωτηρίαν» καὶ τὸν «Μπερτόλδον», ἤμποροῦσε δ' ἐν ἀνάγκῃ νὰ γεμίσῃ καὶ μίαν σελίδα,

Η Ἀγγλικὴ πρωτεύουσα κοιμάται τώρα σὲ ἀνήσυχος. Τὸν μαῦρον τῆς οδρανδὸν φωτίζουν δδῶ κ' ἔκει ηλεκτρικοὶ προβολεῖς, ἔρευνάντες μὲ προσοχὴν τὸ στερέωμα, καὶ οἱ διαβάται τῶν ἔρημηκῶν δρόμων γυρίζουν συχνὰ μὲ τρόμον τὴν κεφαλήν πρὸς τὰ σύνη. Ο κάνδυνος τῶν Σέπελιν έκαμε τὸ Λονδίνον νὰ κοιμάται μὲ φῶς.

μὲ δρυιθοσυαλίσματα . . . εὐνανάγνωστα. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη τὰ γέλια ποὺ ἔκαμαμεν μὲ τὴν δρομογραφίαν του καὶ μὲ τὴν ἐπιμονὴν του διτὶ «γράφει σωστά». Εἰς δλητηνή τὴν σκηνὴν τοῦ «Φιόρου τοῦ Λεβάντε», εἰς τὴν δποίαν δὲ Νιόνιος Νιονιάκος βάζει τὰ κορίτσια νὰ τοῦ πρόσοψιν, εἰκὲν ἀποτελθῇ προσωρινῶς εἰς τὸ βάθμον ἐνὸς παραμύθου, τὸ δποίον ἐφωτίζει τὴν μητέρα του, εἰκὰ διανέλλει τὸν Γιάννην τὸν Κάνταρον. Ἀς εὐφραίνεται ἡ ψυχὴ τοῦ καλοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὰ γέλια ποὺ ἀποσπᾶ αὐτὴν ἡ σκηνὴ ἀπὸ τὸ ἀφροατήριον! Αὐτός, ὁ Γιάννης ὁ Κάνταρος, μίαν φορὰν ποὺ θὰ κομιστείσαμεν διτὶ ἡ λέξις μάντα, τὴν δποίαν εἰλε γράψῃ μὲ περισπωμένην, θέλει δξεῖαν, μᾶς ἀπεστόμωσε μὲ τὴν ἀπάντησιν;

— Είνε κεῖ ποὺ πρέπει; λέει, παναπῆ μάντα; Ε, κ' ἔνα μαχαῖρι κ' ἔνα φαλίδι νὰ ἔβανα ἐφτοῦ ἀπὸ πάνου, μάντα θὰ ἔλεγε!

Αὐτὸς ἐπίσης ἔγραψε καπότε τὴν λέξιν τάξι μ' ἔνα τὰ καὶ μ' ἔνα ξῖ χωρὶς φωνῆν, ἴσχυρούζομενος, διτὶ «τόμου βλέπεις ἔνα τὰ καὶ ἔνα ξῖ, τί, ἄλλο, γνιέ μου, μπορεῖ νὰ λέγη παρὰ τάξι, μπορεῖ νὰ λέγη μακαρούντα;»

Ἄλλα τὰ περισσότερα γέλια τὸν καιρὸν ἔκεινον μᾶς ἐποδείνησε τὸ ἀληθινότητον αὐτὸς περιστατικόν:

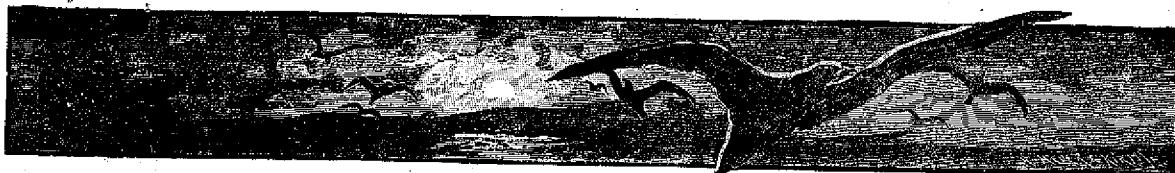
— Είχαμεν ἀσφαλίση τὸ σπίτι μας εἰς τὸν «Φοί-

— Ρη-ο-ε-νύχ! . . . Ρηοενίχ! . . . Επέσαμεν κάτω ἀπὸ τὰ γέλια. Ὅταν συνήλθαμεν, προσπαθήσαμεν νὰ τοῦ ἐξηγήσωμεν διτὶ τὰ γράμματα ἥσαν «φράγκικα» καὶ ἔλεγαν «Φοίνιξ». Ἀδύνατον νὰ τὸ παραδεχθῆ!

— Μὲ κογιονάρετε; μᾶς ἔλεγε. Μὰ δὲν τὰ βλέπω ἔγω; — Εντα γε, οὐδὲν θα φαίνεται; θα φαίνεται;

— Κ' ἔπειδη ἐπιμέναμεν διτὶ ἔτσι είνε, μᾶς ἀπεστόμωσε μὲ τὸ ἀμύπτοντον:

— Αν είνε λόιπον ἔτσι, τότες ἔρω καὶ φράγκικα! . . .

Ο ΠΑΠΠΟΥΣ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΝΤΡΕΝΤΝΩΤΣ *

Ποιος είνε δικαπούς τῶν σημερινῶν ντρέντνωτς; Ποιος είνε δικαίος παλαιότερος στόλος τῆς Ἀγγλίας; Η Ἀμβέρσα, τὴν δούλιαν διατάξεις τῆς Ἀγγλίας, ἔπειτα. Οἱ Γερμανοὶ ἐπεζήτησαν ἀκόμη νὰ καταλάβουν καὶ τὸ Καλαί, τὸ πλησιέστερον σημεῖον τῆς Ἡπειρωτικῆς Εὐφώτης πρὸς τὴν Ἀγγλίαν. Ἀπὸ ἑκὲν διακρίνεται καθαρὰ ἡ σιλουέττα τῆς ἀγγλικῆς γῆς, τὴν δούλιαν οἱ παλαιότεροι Γαλάται, ἐπὶ Βελισσαρίου καὶ Τοιβωνιανοῦ, ἐνόμιζον «ἀκατοίκητον, δῆμον μεταφέρονται ἐπὶ λέμβων αἱ ψυχαὶ τῶν Γάλλων». Ἡ Μάγχη ἦτο ἡ Ἀχερούσια τῶν μερῶν ἐκείνων. Καὶ ἡ γῇ αὐτὴ σῆμερον φυλάσσεται ἀπὸ τὸν ἰσχυρότερον στόλον ποὺ εἶδε ποτὲ δικόσμος.

Ἡ Ἀγγλία ἐσφυρηλάτησε τὸν ἰσχυροτέρον πλωτούς κολοσσούς, εἰς τὸν δούλιον ἀνέθεσε τὴν ὑπαρξίαν τῆς. Ἀλλὰ τί ἐξέλιξις ἔχοιεισθη, ἀλληθινά, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν περιωπὴν αὐτῆν.

Ο Κάρολος δικαίος ἡ Αγγλίας ἔλαβε τὴν δριστικὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνοργανώσεως τοῦ ἀγγλικοῦ Ναυτικοῦ, καὶ τὸ Κοινοβούλιον ἐψήφισε 600,000 λίρας, δηλαδὴ δεκαπέντε ἑκατομμύρια φράγμα, πρὸς κατασκευὴν στόλου ἐκ.. τριάκοντα πλοίων! Καὶ δικαίος ἡ Αγγλίας ἔγινε. Ἀλλὰ τί στόλος ἦτο αὐτός? Οχειᾶ καὶ ἡ ἀρμάδα τῶν καλῶν Χαμητικῶν χρόνων καὶ τοῦ ιστορικοῦ ὑπουργοῦ Ναυτικῶν Χασδίου - πασᾶ.

Ἴδου τί ἔγραφεν δικαίος τῆς ἀνὴρ τοῦ Ἀγίου Ιακώβου πρέσβυτος τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' Μπορεπὼ πρὸς τὸν Βασιλέα τοῦ: «Τὰ πλοῖα αὐτὰ είνε ἀδύνατον νὰ κινηθοῦν. Διατρέχουν σοβαρὸν κινδυνὸν νὰ βυθισθοῦν ἀκόμη καὶ δεμένα, καὶ ἀγκυροβολημένα, καὶ ἡ ἐν γένει κατάστασίς των είνε τόσον οἰκτρά, ὥστε νὰ είνε ἐντελῶς ἀδύνατον εἰς τοὺς Ἀγγλους, δχι εἰς τὰ πράγματα τῆς Εὐφώτης ν' ἀναμιχθοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος των νὰ ὑπερασπίσουν!»

Παραλλήλως μὲ τὴν κατάστασιν τῶν σκαφῶν ἔβαινε καὶ ἡ ὅλη ναυτικὴ τῶν δργάνωσις. Σπουδὴ εἰδικὴ ναυτικῶν ἦτο ἄγνωστος. Τὰ πληρώματα ἐστρατολογοῦντο ἀπὸ τοὺς θαλασσο-

μαῖς, χωρὶς γὰρ εἶνε εἰς θέσιν νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰς λεπτομερεῖας οὔτε καὶ εἰς τοὺς λιμένας! «Γραμμὴ διὰ τὰς Ἰνδίας». Τὰ λοιπὰ τὰ ἐκανόνιζον οἱ ναῦται, οἵτινες, δταν ἔφθανον εἰς τὸν πρὸς δν δρον, ἀνέφερον τὴν ἀφίξιν, καὶ ὁ Κυβερνήτης ἀπεβιβάζετο εἰς τὴν ἔηράν, μὲ τὴν δούλιαν εἰχεν δοκετὴν γνωριμίαν.

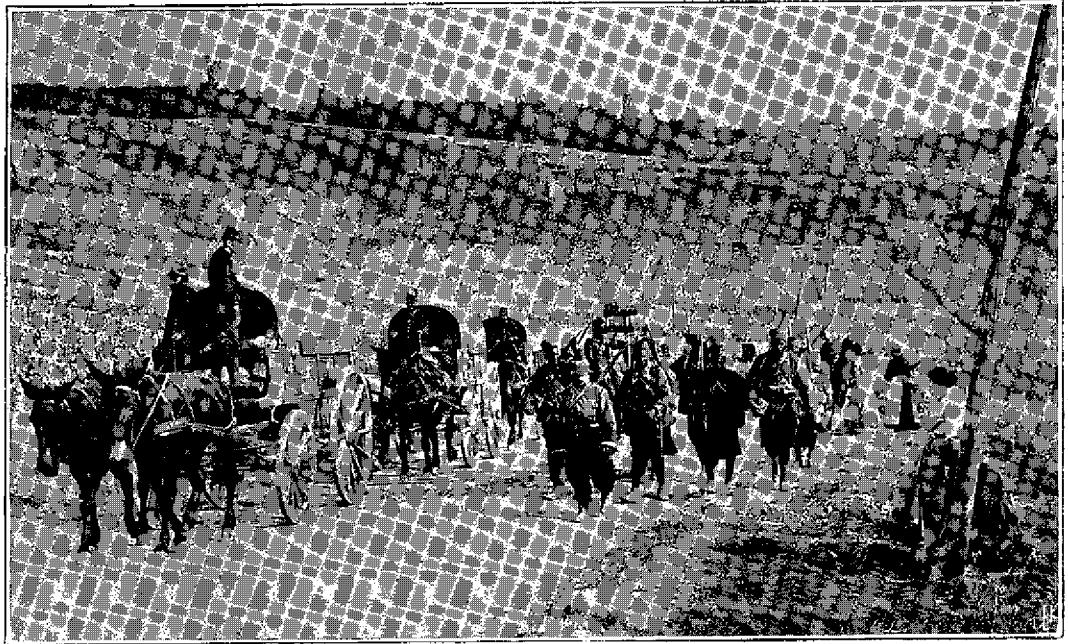
Ο Ρούπερτ μετετέθη Κυβερνήτης ἀπὸ διοικητῆς ἐνὸς Ιππικοῦ συντάγματος. «Ἐνας ἄλλος, ὁ Μόγκ, ἐποιηθεῖντη εἰς τὴν γέφυραν τοῦ πλοιάρχου ἀπὸ τὸ πεζικόν. Ο τελευταῖος αὐτὸς ἐνεθυμεῖτο τὰ γυμνάσια τοῦ πεζικοῦ καὶ ἐπέμενε καλὰ καὶ σώνει νὰ ἐπεμβαίνῃ καὶ εἰς τὰς

κινήσεις καὶ τοὺς ἑλιγμοὺς τῶν πλοίων. Μετέθεσε τὰ πεζικὰ προστάγματα εἰς τὸ πλοῖον μὲ δσην ἐνοκούλαν μετετέθη καὶ αὐτός, καὶ ἔκανε ναῦτας του νὰ γελοῦν, διότι, δταν ἥθελε νὰ ἀλλάξῃ τὸ πλοῖον κατεύθυνσιν, ἔφώναξεν ἀπὸ τῆς γεφύρας: «Κλίνατ» ἐπὶ δεεεεξιά!

Τότε ἦ καλλιτέρα ἐπιχειρησίς ἦτο νὰ είνε κανεὶς πλοιάρχος τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ, ἵσως δὲ καὶ ἡ ἀσφαλεστέρα. Δὲν ἐφοβεῖτο κανένα, παρὰ μόνον καπτῶς τὸ ίδιον του πλοῖον, ἐὰν ἦνοιγε μόνον του διὰ μιᾶς καὶ ἐβυθίζετο, χωρὶς νὰ πταίῃ καμία πλωτὴ τορπίλη ἀπὸ ἐκείνας ποὺ είνε τόσον τῆς ἐποχῆς σήμερον...

Τ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛ

* Ο ΠΟΛΕΜΟΣ *

Γαλλικὴ ἐφοδιοπομπὴ σπεύδει πρὸς τὴν γραμμὴν τῶν μαχομένων ***

ΚΑΤΟΥΛΟΥ

“ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ,, ΤΟ Ε’

ΕΙΣ ΛΕΣΒΙΑΝ

Ἄς ζοῦμε, Λεοβία μον, κε δες ἀγαποῦμε·
κε ὅλους τοὺς λόγους τῶν σεμιῶν γερόντων
ἐκτίμα, δπως ἐγώ, γιὰ μιὰ πεντάρα.
Τᾶστρα ήμποροῦν νὰ σβοῦν, μὰ καὶ νὰ
βγαίνουν,
μὰ ζμεῖς, μόλις σθυστῇ τὸ δίλιο φῶς μας,
σὲ νύχτα ἀδιάποτη θὰ κοιμηθοῦμε...

Δός μον χίλια φίλια κε ἐκατὸ πάλι
κε ὑπερα κε ἄλλα χίλια κε ἐκατὸ^{πάλι}
καὶ πάλι ἄλλα ἐκατὸ πάλι ἀδιόμη χίλια
κε δταν τὰ φτάσωμε πολλὲς χίλιαδες
τὸ ἀναπατεύομε δλα νὰ μὴν ἔρονμε,
η ἄλλος νὰ μὴν ἡμποροῦν νὰ μᾶς φθονήσῃ
ἔροντας πόσα θέ να τὰ φιλιά μας.

Μεταφραστής Ν. ΛΙΒΑΔΑΣ

ΜΙΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟ-
ΚΗΡΥΞΙΣ ΕΝ ΛΗΞΟΥΡΙΩ_τ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1803 * * *

ΚΑΙ δως ίστοριαν την έγγραφον, δυνάμενον νέγγισην ευλόγως τήν περιέργειαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ἐκείνων μάλιστα, εἰς οὓς εὐάρεστον καὶ διδακτικὸν ἀσχόλημα τυγχάνει ἡ εἰς τὸ παρόν θὸν τῆς πατρόθεος ἀναδομὴ καὶ ἡ γνῶσις πάσῃ σχετικῆς πρὸς ταύτην λεπτομερέσας, ἀλλὰ καὶ διανοητικῶν γλωσσικὸν τῶν καθ' οὓς συνετάχθη χρόνων, ἔξαγγελτικὸν τῆς καταστάσεως τῇ γλώσσῃ, ἐπὶ τῆς δοπίας Ἱουκησεν ἐπιφρόνηται¹ ἀνάγκην ἡ καὶ ἔξι ἐνόχου ἀκηδίας ἡ ἐπιβουλῆς ἡ μακραίων ἑνονορατία, εἰνε, νομίζουμεν ἀξιον θημοσιεύσεως ἐν ἀστυνομικὸν δημόσιον ἔγγραφον, διασωθὲν ἐν πρωτοτύφῳ ἐν τῇ νῦν ἐκλεκτούσῃ οἰκογενείᾳ Σερδῆ, ἐν Ληξουρίῳ, καὶ διπεριτανά μαρτυρεῖ περὶ τῆς πρὸ αἰώνος καὶ πλέον πολιτικῆς καὶ ποινωνικῆς αὐτόθι καταστάσεως. Πρόκειται, ἀλλως, περὶ ἔγγραφου ἀστυνομικοῦ, τὰ τοιαῦτα δὲ ἔχουσιν ἔξαιρετην πῶς σημασίαν διὰ τὴν τοπικὴν ίστορίαν ἔξαιρέτως καὶ παρέχουσιν εἰκόνα πιστὴν τῶν συστημάτων, τῶν ἀναγκῶν καὶ περιοτάσεων τῆς διορᾶς, τοῦ ἐμπορίου ἐν γένει καὶ τῷ ηθῶν τοῦ λαοῦ, διὰ τὴν ἕκτασιν τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀρχῶν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν ἐντεταλμένων τὴν ἀστυνομίαν ἀρχῶν. Τοῦ ἐν λόγῳ ἔγγραφου κρίνομεν καλὸν νὰ προτάξωμεν τὰ ἔξης δλίγα:

Κατά τὸ 1803, ἦν πρέφει χρονολογίαν ἡ ἀστυνομικὴ προκήρυξις αὐτῆι, ἀλλὰ νῆσοι τοῦ Ἰονίου, μετὰ μακρὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν σάλον, ἐπακολουθήσαντα τὴν κατάλυσιν τοῦ ἐν αὐταῖς Ἐπεικοῦ καθεστώτος, ἀπετέλουν ἔως ἀπὸ τοῦ 1800 ἴδιον ἀντόνομον κρατήδιον — τὸ πρῶτον Ἐλληνικὸν τοιοῦτον — τὴν Ἐπτάνησον πολιτείαν ἢ δημοκρατίαν (*republica settentrionale*). Τὸ 1799 αἱ σύμμαχοι Ρωσίᾳ καὶ Τουρκίᾳ, ἐκδιώξασαι τοὺς δημοκρατικοὺς Γάλλους, συνέστησαν τὸ νέον τοῦτο Κράτος, ὑπογραφεῖσης τῆς σχετικῆς συνθήκης ἐν Κωνσταντινούπολει τῇ 21 Μαρτίου 1800, παραχωρήσασαι μάλιστα καὶ δριστικὸν σύνταγμα τοῖς Ἰονίοις, τὸ καὶ Βυζαντινὸν οἰλητέν, τῇ 23 Νοεμβρίου ε. ν. τοῦ 1803. Ἀλλὰ μέχρι τότε ἡ πρὸ πολλοῦ σαλευθεῖσα τάξις δὲν εἶχε παγιωθῆ, ἥ δὲ κυβερνητικὴ διαχείρισις, ἡ κατ' οὐσίαν μορφὴ τῶν πρώην ἐψηφισμένων καθεστώτων, καὶ ἐν γένει οἱ ὄντων μεμονωμένοι τῶν δημοτῶν ἔχει.

οι οργανισμοί τών δημοσίων υπηρεσιῶν ἔφερον ἔτι τὸν ξενικὸν χαρακτῆρα, καὶ παταφανῆ ἤσαν τὰ λείψανα τῆς Ἐνετικῆς διακυβερνήσεως ἐν τῇ πολυνόμῳ καὶ πολυαριθμῷ ἔξι εὐγενῶν

νπαλληλίᾳ καὶ τῇ φαινομενικῇ ἀποκεντρώσει. Περὶ ἀστυνομικῆς δικαιοδοσίας καὶ δράσεως προκειμένου, τὸ τῆς ἀγορᾶς ἀπησχόλουν. ἐν ταῖς μικραῖς ἡμῖν πόλεσι τότε, καθ' ὅ καὶ πρότερον, διαφόρους εἰδικὰς ἀρχάς. Καὶ δὴ τὸ Συμβούλιον, ὅπως ἐπὶ Ἐνετῶν, ἔξελεγε, καθ' ὅ εἰχε δικαίωμα, καὶ τὰς ἑξῆς ἀστυνομικὰς ἀρχὰς (ἕκτος τῶν αὐτοδικαίων προσταμένων τῆς δῆλης διοικήσεως προνοητῶν ἢ προβεδούρων (proveditorī),) τοὺς συνδίκους, οἵτινες εἶχον καὶ τὴν ἀνωτέρων ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐποπτείαν, τοὺς ἴδιαν τέρρους προβλεπτὰς τῆς ἀγορᾶς, εἴδος ἀγορανόμων ἐν ἐνεργείᾳ πλήρει, ἃς ζυγιστὰς ἢ ἐφόρους τῶν ζυγίσεων (giudizieri) καὶ κανονιστὰς τῶν τιμῶν, τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς ἀγορᾶς (capi di piazza) καὶ τοὺς esatori, stimatori, vecchiaridi, pesatori, εἰδικωτέρας ἔχοντας ἀστυνομικὰς ἐν τῇ ἀγορᾷ ὑπηρεσίας. Κατὰ δὲ τὸ σύνταγμα ἀνώτατος ἔφορος ἦτο καὶ ὁ προδεδρος τῆς κεντρικῆς κυβερνητικῆς ἐπιτροπείας (reggenza), ὁ καὶ Ποντανις ἐπὶ τὸ ἀρχαικώτερον τιτλοφορούμενος.

Ἐν τῷ προκειμένῳ ἔγγράφῳ δὲ προφανῆς ξῆλος, ἡ φιλοδικαιούσην, ἡ πατρικὴ μέριμνα καὶ τὸ πρωτικὸν πνεῦμα τῶν ἀγορανομικῶν ὀρχῶν τοῦ τόπου, μετὰ τοσαντῆς λεπτομερείας περὶ διλων ῥροντιζουσῶν καὶ λαμβανουσῶν μέτρα αὐθιγρά καὶ ἀπειλουσῶν βαρείας σχετικῶς ποινάς, δεικνύουσιν ὅτι δὲ τόπος ἦτο ἐτί ἐν ἀνωμάλῳ καταστάσει, καὶ δὲ σάλος τῶν τόσων ἐπαναστάσεων καὶ πολυχρονίων ταραχῶν, διν ἔνεκα ἡ νῆσος δηλη διετέλει ἐπὶ πολὺ ἀνάστατος, δὲν εἶχεν ἐτί κοπάσει, καὶ δητι καὶ ὑπὸ τὴν νέαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν ἐπεβάλλοντο ἀκόμη μέτρα συντελεστικὰ τῆς ἐπαναφορᾶς εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν νόμων καὶ κανονισμοὶ διάφοροι. Τοῦτο δὲ τεκμαιρόμεθα, διότι δὲ πρύτανις Καρατέλιας διεκρίνῃ εἰδικῶς καὶ ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς ἀνωτάτης ἀστυνομικῆς ἐποπτείας, ἀφεις μάλιστα ἐποχὴν διὰ τὴν δραστηριότητα, αὐθιγρότητα καὶ ἀποφασιστικότητα. Δυστυχῶς δὲ ἀξιόλογος Δαλματὸς ἐπ’ ὅλιγον ἔμεινε διοικῶν, ἀντικατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ δογίου καὶ διαπρεποῦς Λευκαδίου πολιτικοῦ Δημ. Πετριτσοπούλου.

Ἐνῷ διμως ἐπανοῦμεν τὰς διποσδήποτε φιλοδήμους καὶ φιλοδικαίας προνοίας τῆς τότε ἀστυνομίας, τόσον ἀφ' ἑτέρου καταλαμβάνει ἡμᾶς δικαία ὁγανάκτησις καὶ πικούα. ὅταν ὅποιοί τοι

ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν γλῶσσαν, εἰς ἣν τὸ ἔγγραφον ἐγράφη, δι᾽ ἣν δὲν πταίει βεβαίως δι λαδὸς καὶ οἱ τότε κυβερνήται. Καὶ ἡτο φυσικὸν ἐπακολούθημα τῆς μακραίων δουλείας καὶ τῆς πρὸς τὰ ἐλληνικὰ πάτρια καὶ ίδεωδὴ περιφρονήσεως ἡ τῆς γλῶσσης οἰκτρότης. Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐπὶ αἰώνας δὲν ὑπῆρξεν ἀντικείμενον μερίμνης καὶ σεβασμοῦ ἐκ μέρους ἀλλοθρόνων καὶ ἀλλογενῶν κυβερνήσεων. Οὕτε σχολαὶ δημόσιοι ὑπῆρξαν οὔτε τὸ ίδιωμα ἐκαλλιεργήθη συνεπῶς. Ἡ δημοκρατία μάλιστα τοῦ Τενάγους εἶχε καὶ λόγους νὰ δολιεύνται τὰ πάτρια, περιέπουσα τὸ ὑπήκοον, μόνον ὅταν λόγοι ουμφέροντος συνέτρεχον. Ἐὰν ἔξαιρέσθι τις σχολαίς τινας ὑπὸ λογίων ἀνδρῶν συσταθείσας ἐν τῇ νήσῳ, ἐν αἷς ἐδιδάσκοντο νέοι τῶν ἀριστοκρατιῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τάξεων, δι πολὺς λαδὸς ἔμενεν εἰς σκότος ἀπαιδεύσιας καὶ ἀμαθείας. Μόνον ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Λατινικὴ ἐδιδάσκοντο καλῶς, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ καθολικῶν κληρικῶν, τὰ δὲ ὅλγα ἐλληνικὰ γράμματα ἀνέλαβον οἰκειούσθεως, ἀφιλοκερδῶς καὶ μετὰ πατριωτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ ἔχοντο νὰ διδάσκωσιν, ἀμεθόδως ἄλλως καὶ ἀνεπαρκῶς, ἀμαθεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φερεῖς καὶ ἐπὶ κειμένων θρησκευτικῶν. Οἱ σοφοὶ τῆς Ἐπτανήσου δὲν ἐδιδάχθησαν εἰς τὰς νήσους, εἰμὶ τὰ προκαταρκτικὰ γράμματα, ἐφοίτησαν δὲ κατόπιν τὴν τε γυμνασιακὴν καὶ τὴν πανεπιστημιακὴν αὐτῶν διανύσσαντες παίδευσιν εἰς ξένας ἡ Ἑλληνικὰς σχολὰς τῆς Ἐσπερίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς, συντελεσάστης καὶ τῆς ιδίας μελέτης καὶ τοῦ ξέλου. Γλῶσσα ἐπίσημος ἐπὶ αἰώνας ἦτο ἡ Ἰταλικὴ καὶ ἡ Λατινικὴ, τὴν δὲ καθωμιλημένην μετεχειρίζοντο οἱ ὑπήκοοι εἰς τὰς συμβολαιογραφικὰς πράξεις καὶ αἱ ἀρχαὶ ἔξι ἀνάγκης, ὡς π. χ. ἐν

ταῖς ἀστυνομικαῖς προκηρύξεσιν. Ὅτοι λοιπὸν φυσικὸν διτὶ τὸ πάτριον ἰδίωμα δισημέραι ἐφθείρετο καὶ ἡχειοῦτο, σύμφυρμα γενόμενον ἔνων λέξεων, φράσεων καὶ δρῶν, μεστὸν βαρβαρισμῶν καὶ σολοκισμῶν. Τοιοῦτον εἶνε καὶ τὸ ἐν τῷ προκειμένῳ ἔγγραφῳ ἰδίωμα, δι' ὃ δὲν πταίουσι βεβαίως, ὃς ἔρογήν, αἱ τότε ἐντόπιοι ἀρχαὶ ἢ οἱ πολῖται, ἀλλ' ἡ πολιτεία, ἡ οὐδέποτε προνοήσασα περὶ τῆς διδασκαλίας Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ μὴ σεβασθεῖσα τὰ πάτρια. Οἱ Γάλλοι μόνον μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ Ἐρετικοῦ καθεστῶτος ἔλαβόν τινας μερίμνας διὰ τῆς συστάσεως προκαταρκτιῶν δημοσίων σχολείων, ἀλλὰ διὰ τὸ βραχὺ τῆς κατοχῆς δὲν ἐπραγματοποιήσαν δοσα πομπωδῶς ἐπηγγέλλοντο ὑπὲρ τῆς ἀδελφότητος, ἴσοτητος καὶ ἐκευθύνοντο. Τὰς Ἀγαθές τοιούτας τοιούτας

γμα ὅρισε τὴν Ἑλληνικὴν ἐπίσημον τῶν ἀρχῶν
δργανον, καὶ ἐμερόμενης περὶ τῆς παιδείας. Πρὸς
τῆς ἐπιψήφισεως τοῦ ουντάγματος εἶχε δημο-
σιευθῆ ἡ ἐν λόγῳ προκήρυξις, μαρτυροῦσα τὴν
τότε καὶ πρότερον ἀδθίαν κατάστασιν τῆς γλώσ-
σης καὶ τὴν καταφανῆ τοῦ ξενισμοῦ ἐπίδρασιν,
ἐν καὶ τοῦτο στύγμα αἰώνιον καὶ δύαιον τῆς
χρονικῆς ἑκένης περιιδόου, ἀναφοῦν καὶ ἀμαυ-
ροῦν εἴ τι ἔστω ἀφῆκαν ἐν τῇ μνήμῃ τῆς ἰστο-
ρίας ἀξιόν τινος λόγου ἡ ἐπαινετόν πως ἐν τῇ
μακροτάτῃ διαχειρίσει τιναν αἱ δῆθεν πεπολιτι-
σμέναι καὶ δὴ χριστιανικαὶ ἑκεῖναι δυναστεῖα.

Καὶ ὅμως, ἐὸν σχετικῶς σκεφθῶμεν περὶ τῆς τότε γλώσσης, δὲν πρέπει καὶ ὅλως νὰ καταδι-

* Ο ΠΟΛΕΜΟΣ *

ΓΑΛΛΟΙ * *
ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΙ

κάσσωμεν τὸ γεγονός, διότι εἶνε ἀληθῶς ἄποδον καὶ δεδικαιολογημένον καύχημα πᾶς ὑπὸ συνθήκας τοιαύτας δὲν ἔξειπτε δλοσγερῶς ή πάτριος γλώσσα, ἡς ή τῇροις, μεθ' ὅλους τοὺς ἔννισμούς καὶ τὸν διωγμόν, τοῦνταίσιον δεινούνει τὴν δύναμιν τῆς ἐθνικῆς ψυχῆς ἐν τῇ ἀντιοχῇ, ἐν τῇ ἀμύνῃ τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν ἐπιβουλευομένων τὰ μεγάλα, εὐγενῆ καὶ ἰστορικά του ἵδεωδῃ. Ἰδού τὸ ἔγγραφον, οὗτινος τηροῦμεν τὴν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ γραφήν:

«Διὰ προσταγῆς τοῦ ἔξοχωτάτου Κυρ. Μάρκου Καραντία ὑψηλῶν ἀπούσων Νέσου

καν Καραντινίου γηγενών εποντική της Νέας.
Οι εὐγενεῖς Κυρ. Κωνσταντίνος Τυπάλδος
Χαριτάτος καὶ Χαρολάμπης Κρασσᾶς Χριστο-
δούλου προβλεπταὶ καὶ ἐπιστάται εἰς τὰς θρο-
νοὺς τῆς κύριας Αἴγανεών καὶ ταυτοῦ.

Σύνχρονά, έως τώρα, την κίνηση των Παραιτινών δοδώμων έσταμάτησεν ή βόρια τῶν Ζέπι μόνον ^v δικαιώματα τῶν αρρεπόδωμα καὶ η ἐπιτυχία τῆς πτήσεως των κατοιδιώνουν μὲ μείζαμα τάπετελέσματα.

Ἐπειδὴ καὶ εἰς τὴν ἐπιστασίαν διοῦ εὐρισκώ-
μεσθεν διὰ προσταγῆς τοῦ ἔξοχωτάτου Ἡγε-
μῶνος Κυροῦ. Μάρκου Καρατζία, δελεγάτου (α)
τούτης τῆς νήσου, ἐλάβαμεν αἰτίαν νὰ οἰδοῦ-
μεν διάφορας ἀταξίαις εἰς ἐτούτον τὸν φῶ-
ρον (β) μὲ κοινὸν σκάνδαλον καὶ παράξενον
τούτης τῆς πολητείας, ἐπιθυμῶντας νὰ ἐμποδί-
σομεν εἰς ταίτια διζόρδινε (γ) καὶ διὰ νὰ μὴ
λείψωμεν ἀπὸ τὸ χρέος μας καὶ διὰ νὰ ἀπαν-
τίσωμεν τὴν γνόμυην καὶ εὐχαριστησιν τοῦ μιτε-
νέμεριτον (δ) Ἡγεμῶνος διοῦ ἀγρυπνῷ μὲ δλην
τὴν προσοχὴν καὶ καλὴν ἐπιθυμίαν εἰς τὴν
ἀνάταψιν, ωβέρωνται καὶ σύμφερον τῆς πολη-
τείας, διὰ νὰ ἐμποδίσωμεν κατὰ δύναμιν εἰς
τὰς ἀταξίας καὶ τὰ παραπονεύματα τοῦ λαοῦ,
διορίζομεν τὰ κάτωθεν:

α') Οι φουρναφαῖτοι τούτης τῆς χώρας, ὅλοι
ὅσοι θέλουν νὰ κρατοῦν τὴν τέχνη τοῦ φούρ-
νου, ἥγουν νὰ ζυμώνουν καὶ πουλοῦν ψωμί,
πρέπει εἰς διορίαν ἡμερῶν ὀχτὼ νὰ δοθοῦν εἰς
νότα (ε) διὰ νὰ είναι εἰς ἔδησίν μας καὶ ἀφοῦ
περάσουν ἡ αὐταῖς ὀχτὼ ἡμέραις δὲν θέλει
εἶναι πλέον συγχωρεμένον καννενὸς νὰ κάνῃ

(α) Delegato. Έντεταλμένος υπό της ἀνωτάτης ἀρχῆς, ἐπίτοπος κυβερνητικός. Τίτλος τῶν διοικητῶν. Οὗτῳ Reggente delegato. (β) Φῶδρος=ἡ ἀγορά. (γ) ἀταξία. (δ) ὁ ἄξιος ἀμοιβῆς, δι' ὃς παρέχει ἐκδουλεύσεις καινωφελεῖς ή εἰς ἀτομα και οἰκογενείας. (ε) Καπάλογος.

τὸν φρονὸν, χωρὶς νείλιναι γραμμένος καὶ ἀπρο-
βάδος (α) ἀπὸ τούτην τὴν
διήκυπτιν. Εἰς ποιήν τοι
κάθε παραβάτι τάλλαρο
δέκα ποδὸς ὄφελος τῆς
Κάσσας (β). Καὶ τοῦτον
διὰ ἐκείναις ταῖς χρειαζό-
μεναις πρόβλεψαις δποὺ
εἶναι ἀναγκαῖαις διὰ τὸ
συμφέρον τῆς πολητείας

γ') "Εως δτου νά βαλθῇ εἰς ταξιν ή ἀνωθεν διώρησις, ἔχοντας οἱ φοινιγραπάτοι συτάρῃ τὰ δποια μεταχειρίζονται, καὶ δποῦ μᾶς εἶναι γνωστὰ τὰ παζάρια τους, τὸ ψωμὶ συμιγδαλένιον τεσσαροπαραλίτικον (ε) γὰ εἶναι καὶ ζυγιάζει δγγιές ἐνιὰ τὸ καθένα καὶ δμοίως τὸ δχτωπαραλίτικο δγγιές δέκα δχτώ. Καὶ τὸ δεύτερο ἦτι τὸ μονόβολο τεσσαροπαραλίτικο δγγιές δέκα πέντε. Εἰς ποινήν τοῦ καθενὸς δποῦ ἥθελε παρέβει τὴν διώρισν, τὴν κάθε φοράν δποῦ ἥθελε ενδρεθῆ παραβάτης, νά δσηκώνεται τὸ δσον ψωμὶ ἥθελε τοῦ ενδρεθῆ ή εἰς τὸν φουρόνον ή εἰς τὸ ἐργαστήρι του καὶ νά μοιράζεται εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ δ τι ἄλλο φαγεῖ τῆς Δικαιοσύνης.

(α). approvato = κεκυρωμένος, ἀνεγνωρισμένος —
 (β) Cassa. Τὸ Ταρείον τῆς νήσου. (β') Οἱ ἀνεγνωρι-
 σμένοι ἀρτοποιοὶ καὶ ἀρτοπλάκαι. (γ) προμήθειαι ἵταλ.
 (δ) aquisto ἀπόκτημα, κυριότης. (ε) τεσσάρων παραδίων.
 (ζ) Τεφίρια. Φαιούλαρκα κυρίως λέγομεν τὰ τοιαντά
 σταφύλια. (η) Ήταλ. είδος, πρόγυμα.

είς αὐτὸν ταῖς πρεπούμεναις στήμαις (α) ἵνγρά-
φως καὶ ἀπογραμμέναις ἀπὸ ἔναν τοῦλόχιστον
ἀπὸ τοὺς προβλεπτὰς καὶ ἀπὸ ἔνα ἀπὸ τοὺς
στιμαδουραίους, (β) διατί ἂν ἦθελε πιαστῇ ἡ
νὰ ἐπούλησεν ἡ χωρὶς στήμα ἡ περισσότερον
ἀπὸ αὐτὴν τὴν στήμα, θέλει τοῦ δοτηκωθῆ ὅλο
αὐτὸν τὸ γκένερε κοντραμπάντο (γ) καὶ θέλει
τοῦ δοθῆ καὶ κάθε ἀλλή ποινή κατ' ἀρέσκειαν
τῆς Δικαιοσύνης.

ε') Τὰ αὐτὰ ἐργαστήρια θέλει ἔχουν πέξο
συστά καὶ διγαῖς σωσταῖς χοντραῖς διὰ νὰ ζυ-
γίζουν μὲ αὐτὰ δῆλα τὰ γένει καὶ ἀνίσως ἥθελε
δοῦθη κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἕδει σκάρρο (δ) καὶ
ἥθελε πιαστῇ θέλει ἔχει τὴν ποινὴν δύ μάγαζιά
τουρας εἰς τάλληρα πέντε καὶ κάθε ἄλλο ὅποι
φανεῖ τῆς Δικαιοσύνης.

ς') Νὰ ἔχουν χρέος τὰ αὐτὰ μαγαζῖα νὰ ἔχουν
δλα λάδι διὰ νὰ πωλοῦν εἰς τὴ μέτρα (ε) καὶ ἵ
μέτρᾳ ἔχει γὰ εἶναι βουλωμένη καθὼς τοὺς ἔχο-
μεν διωρισμένον ἔως εἰς τὸ παρὸν διατί τὴν
κάθε φωρᾶ δόπον δὲν ἥθελε ἔχουν λάδι ἐσπό-
στον (ζ) διὰ νὰ ἀγοράζῃ ὁ καθένας εἰς τὴ μέ-
τρα, ἡ δόπον ἥθελε πιασθῆμέτρα διαφορετικήν
ἀπὸ ἐκείνην ποῦ τοὺς ἔχομεν βουλούμενην ἡ τὸ
δόσουν σκάρφο παννενός; καὶ ἥθελε μᾶς παρι-
σιαστῇ θέλει πεδευθοῦν καὶ κονταναριστοῦν (η)
τάλληρα ὡς ἄνωθεν πέντε. Καὶ τούταις ἡ μέ-
τραις δόπον ἔχουν εἰς τὸ παρὸν θέλει ταῖς κρα-
τέσουν, ἔως ὅποι τρέχουν τὰ παρόντα παξάρια
εἰς τὸ λάδι. Καὶ θέλει ἔχομεν τὴν ἐπιμέλειαν
καθὼς ἀλλάζουν τὰ παξάρια ἔτσι νὰ ὁργιστού-
σι τοις (θ) καὶ ταῖς μέτραις.

ζ.) Καννένας μαγαζιάτορας θέλει τολμίση ποτὲ νὰ ἀγοράσῃ καννένα γγένερε διὰ τὸ μαγαζί του χωρὶς τὴν προσερωτησὶ μας διὰ νὰ ἡξεύρωμεν τί ἀγοράζει καὶ νὰ τοῦ διορίζωμεν πόσον ἔχει νὰ πουλῇ. Εἰς ποινὴν τοῦ ἄνωθεν τάλληρα πέντε κάθε φωρὰν δόπον εὑρεθῆ ἀπειδής καὶ διὰ ἄλλο φανῆ τῆς Δικαιωσύνης.

η Ἡ Νά είνε εις σὲ χρέος δσα μαγα-
ζιὰ ἔχουν τυρὶ νὰ τὸ πωλοῦν φανερὰ
κατὰ τὴ στήμα, δποῦ είνε διωρι-
σμένη, παράδεις δώδεκα τὴν λίτρα.
Ἐξ ἐναντίας ἀν ἔχουν τυρὶ καὶ δὲν

(α) Ιτιλ. *stima* = διατίμησις. (β) *stimatori* = οἱ τιμηταί. (γ) *genere ταῦτὸν τῷ capo-contrabando* = λαθρεμπόριον. (δ) *scarso* = ἔλλιπτες εἰς τὸ νόμιμων βάρος. (μεταφ. σκ. ἀρσός ἀνθρώπος ὁ μὴ εὐθύνεσ-ε) μετρον ἐλαῖον τὸ 64 τῆς πατέντας. (ξ) *esposto* = ἐκτεθεμένον. (η) *Condanna* = *τιμωρία, πονή*. (θ) *Reggolare κανονίζω*.

τὸ φανερώνουν μόνον τὸ κρίβουν διὰ νὰ τὸ πωλοῦν κρυφά καὶ εἰς περισσοτέραν τιμὴν ἀπὸ τὸ διωρισμένον, καθέδε φρονᾶ ὅποῦ πιαστοῦν πτέσται θέλει τοὺς εἶναι κονφισκάδο δσον τυρὶ τοὺς βρευθῆ ἢ εἰς τὸ ἐργαστῆρι τοὺς ἢ οιλεβαριστῆ εἰς ἄλλον τόπον νὰ τὸ ἔχουν φυλαμένο καὶ νὰ τὸ κρατοῦν. Καὶ ὅποιος ἡθελε τοὺς μαρτυρίσῃ καὶ βεβαιωθῆ ἢ ἀλλήλεια εἰς ἡμᾶς νὰ λαβαῖνη εἰς πρέμιον (α) γορδίσια δέκα.

θ'). Ή τράπειας (β) δλαις δτοῦ ἀλεύοντι τό-
σον ἀνεμότραπταις ὡσὰν καὶ τῆς γῆς νὰ ἔχουν
χρέος δτὶ ψάρι βγάλουν νὰ τὸ φέρουν εἰς τὸν
φῶρον οἱ Ἰδιοὶ τραπατολόγοι καὶ ἐκεῖ νὰ κρά-
ζουν τὸν στιμαδόφο νὰ τοὺς δίδῃ τὴ στήμα εἰν-
γράφως διατὶ δὲν ἥθελε ενδεμῇ νὰ πολοῦν ἢ
πολὺ ἡ δλέγον ψάρη δύχως τὴν αὐτὴν ἴνγρά-
ψην πεντακαὶ τρεῖς δευτερότεττα ὅλον κονταί

φως στήμα να τους ασκιωνεται ολον κοντρα-
μπάντο και να δίδεται εις τους στρατιώτας. Και
ἀνέσως ἥθελε μαθητευθῆ πᾶς νὰ ἔδοσαν κρυφὰ
καννενὸς ἢ χονδρικῶν ἢ λιανικῶν ἀπὸ αὐτὸ τὸ
ψάρι ἢ εἰχε νὰ πουλίσουν εἰς ἄλλον τόπον ἀπὸ
τὸν διορισμένον τοῦ φάρου νὰ κοντανάρεται
εἰς γρόσια τριάντα και φυλακήν ἡμέραις δχτώ.

ι') Ὁποιος τραπτολόγος ἦνελε τολμίσει νὰ πουλίσῃ ἀπὸ τὸ ψάρι δύοῦ βγαίνει τῶν ματα-
ράτωναι ἡ φανερὰ ἡ κρυφὰ καὶ εἴχε διλεβα-
ριστῇ, νὰ είναι εἰς τὴν πένα (γ) ὡς ἀνωθεν
γροσιῶν τριάντα καὶ φυλακήν. Ὁμοίως δύοις

(α) *premio* = βραβείον (β) *tratta* πλοιον ὄλιευτικον ἡ δίκτυον, εἶναι δὲ δύο εἰδή, τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης (γ) *pena* = τιμωρία.

Κάτιω απότομω πολεμιστήν έχουν τη διαθέσις και δροῦν διεγέρθεις τρομακτική, πεντάση, κουράλισσαν, καραβαλμέναν ή από ένα νυσσόκρημον διόπτοντού του πριν δένειν ταξι πληγών. Αντί λέγεται φιλανθρωπία,

μετακράτης ήθελε μαθητευθῆ πῶς νὰ ἀγώρασε ψάρι ἀπὸ ταῖς τράτταις ὡς ἄνωθεν διὰ νὰ τὸ πουλίσῃ χρυφά ἢ ἐδῶ στὴ χώραν ἢ εἰς σὲ χωριὰ καὶ νὰ λύπῃ ἢ ὅλιγοστενή ἀπὸ τὴν χώραν νὰ εἶναι ὑποκείμενος εἰς φυλακὴν ἡμερῶν δεκαπέντε καὶ ὅτι ἄλλον φανεῖ τῆς Δικαιωσύνης. Καὶ ἔτοῦτο τὸ θέλομεν διὰ εὐχαρίστησιν τῆς πολητείας ἐπειδὴ ἔχουμεν καθημερινῶς ὅγκόρσα (α) ἀπὸ τὸν λαὸν διὰ τὰ διξύρδινε καὶ μπονρόδελίο δποῦ καθεκάστη μὲ μεγάλη ἀδηκία ἀλ̄ αὐτοὺς γίνεται.

ια) Ὅσοι κρατοῦν σταρομάγαζα καὶ ἐπιχειρίζονται εἰς τοῦτον τὸ εἶδος τοῦ συτάριου θέλομεν νὰ μὴν ἡμποροῦν νὰ κάνουν ἀγοραῖς εἰς αὐτὰ τὰ συτάρια δύχως τὴν προσεργάτησι καὶ παράστασιν ἰδικῆν μας πατέμπροσθεν τοῦ πακαριοῦ διὰ νὰ ἡξενόρουμεν τὴν ἀγωδὰν καὶ νὰ τοὺς δίδεται τὸ ἀρχετὸν καὶ δήκαιον διάφορον εἰς τὴν πουλήσιαν δποῦ ἔχουν νὰ κάμουν καὶ ἔτοῦτο εἰς προφύλαξιν κάθε ἴγκανου (β) καὶ πρεγουνδητὶ (γ) τῆς πολητείας. Εἰς ποινὴν τοῦ κάθε παραβάτη εἰς κάθε φορὰν τάλληρα ἥκοσι εἰς δφελος τῆς πούμβικας κάσσας. Καὶ ἀνίσως τῷ ποτὲ καιρῷ ἡθελε ὁιλεβαριστῇ πῶς νὰ ἔκαμιν καλουζίδιον οἱ αὐτοὶ μαγαζηάτωρες μὲ τοὺς καραβοκυρέους ἢ καπιτανέους δποῦ φέρονται τὸ στάρι εἰς ταίτιον κάζο (δ) νὰ παιδεύονται ἔξισου καὶ τὰ δύο μέρη καὶ ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἄνωθεν ποινὴν τάλληρων ἥκοσι δ καδ̄ ἔνας.

ιβ) Ὁ κάθε σταροπουλητῆς τόσον ναύτης ὥσταν καὶ τῆς χώρας δποῦ ἡθελε τολμίσει νὰ πουλήσῃ συτάρι μὲ μέτρον διαφορετικὸν ἀπὸ τὰ μέτρα τὰ βουλομένα καὶ σοστὰ καὶ δποῦ θέλει τὰ σκανταγιάρωμεν (ε) καὶ βουλόσομεν θέλει πεδευθῆ καὶ κονταναριστῇ εἰς τάλληρα ἥκιοση, καμένον τὸ μέτρον εἰς τὸ φόρον καὶ δέκα ἡμερῶν φυλακῆ.

ιγ) Ὁ κάθε κρασοπουλητᾶς τόσον ταβερνάροης ὥσταν προποιετάριος (ζ) δποῦ ἡθελε πουλήσῃ κρασὶ νὰ είναι εἰς ἔλευθερίαν νὰ τὸ πουλῆ εἰς ὅτι παζάρι καὶ τιμῆρην θελίσῃ (ἐπειδὴ ἔτοι ἐπικράτησε ἢ συνήθεια τοῦ τόπου), παρὰ νὰ ἔχῃ χρέος νὰ τὸ πουλῆ μὲ καρτούζο (η) καὶ μέτρο σοστὸ καὶ βουλομένο ἀπὸ ἡμᾶς εἰς ποινὴν τοῦ κάθε ἐνὸς δποῦ εἰχε εὐρεθῆ ἀπειθεῖς εἰς τούτην τὴν διώρισιν καὶ τάλληρα ἔξει εἰς δφελος τῆς Κάσσας.

(α) ricorso, προσφυγή, παράπονον, διαμαρτυρία,
 (β) inganno=ἀπάτη (γ) pregiudizio=προκατόληψις
 (δ) caso = περίπτωσις (ε) scandighiare = σταθμίζω, εξετάζω τὴν ἀκρίβειαν τοῦ μέτρου ἢ σταθμῶν (ζ) proprietario, ὁ ἰδιοκτήτης (η) καρτούζο ἵταλ. πίντα κονῶς τοῦ οἴνου καὶ ἔλαιον, τὸ εἰκοστόν τοῦ σέκιου.

ιδ) Οἱ μακελάραῖοι δποῦ μακελεύουν καὶ πουλοῦν πρόστατα νὰ μὴν ἡμποροῦν νὰ τὰ πιλοῦν περισσότερον ἀπὸ παράδεις ἔξει τὴν κάθε λίτρα τόσον τὰ βοῦντα ὥσταν τὰ τράγια καὶ πρόβια καὶ τὰ ἀρνιά καὶ κατεῖχα παράδεις δέκα, διατὶ δποῖος ἡθελε ποιαστῇ ἢ πῶς ἐπούλησε περισσότερον ἀπὸ τὴ στήμα ἢ νὰ τὸ ἐδοσε σκάρσον νὰ τὸν ἀσημώνεται δσον κρέας τοῦ εὐρεθῆ καὶ νὰ δίδεται τῶν στρατιωτῶν καὶ πτωχῶν τῆς χώρας καὶ πολητείας. Καὶ δ. μακελάρης νὰ κλείεται εἰς φυλακὴν ἡμέραις ὅχτι.

ιε) Νὰ μὴν ἡμποροῦν οἱ ἄνωθεν μακελάραῖοι νὰ σφάζουν μακελεύουν ἢ πουλοῦν κρέατα εἰς τὴ δούγα, ἔγουν ὀρχινῶντας ἀπὸ τὸ στήμα καὶ λόντζαις τοῦ Σ. Γεώργον Δελλαπόρτα (α) ἔως εἰς τὴν σκάλαν τοῦ Σ. Κ. (β) Κλαδᾶ καὶ ἔτοῦτο διὰ τὴν προφύλαξιν τῆς ὑγείας καὶ τὴν πάστρα τῆς δλίγης τοποθεσίας δποῦ ἔχουμεν διὰ φόρον (γ) μόνον νὰ κάνουν τὰ μοκελά τους εἰς παράμερα δποῦ ἔχουν καὶ ενδισκουν εἰς τὴν κάτω μάντα πέρι γρέο κατὰ τὸν αἰγιαλόν (δ). Εἰς ποινὴν φυλακῆς ἡμερῶν τεσσάρων τοῦ κάθε παραβάτη καὶ ἐπειδὴ ἔτη ἐπρόσταξε καὶ τὸ Γνοβέρο καὶ εἶναι καὶ ἡ συνήθεια παντοῦ εἰς κάθε τόπον.

Ολα τὰ ἄνωθεν ἀρδθα ἀγροικοῦμεν νὰ είναι στέρεα καὶ ἀμετάρεπτα εἰς δλα τους τὰ μέρη, βεβαιώνοντας τὸν κάθε ἀπειθεῖ πῶς ἀσφαλτα θέλει τιμωριθῆ τὴν κάθε φορὰν δποῦ εἰχε εὐρεθῆ παραβάτης καὶ δὲν θέλει μὲ κανέναν τρόπον συγχωρηθῆ, μόνον θέλει λάβει τὴν κοντάννα δις ἄνωθεν ἐδιωρίσαμεν ἔπειτα ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τῆς ἀπὸ τὸν ἔξοχότατον ἡγεμῶνα τοῦ δποῖον προσφέρονται εἰς ὑποταγῆν.

Καὶ τὸ παρὸν θέλει πηριχθῆ μεγαλοφύρωνς εἰς τούτην τὴν χώραν εἰς τοὺς τόπους καὶ ὀραῖς διορισμένας καὶ θέλει κολιθῆ εἰς θεωρίαν κοινῆν. Οὗτως ἐθεοπίσαμεν.

Ἐδόθη εἰς τὴν χώραν τοῦ Λιξουρίου ταῖς 17 Ιουλίου 1803 ε. π.

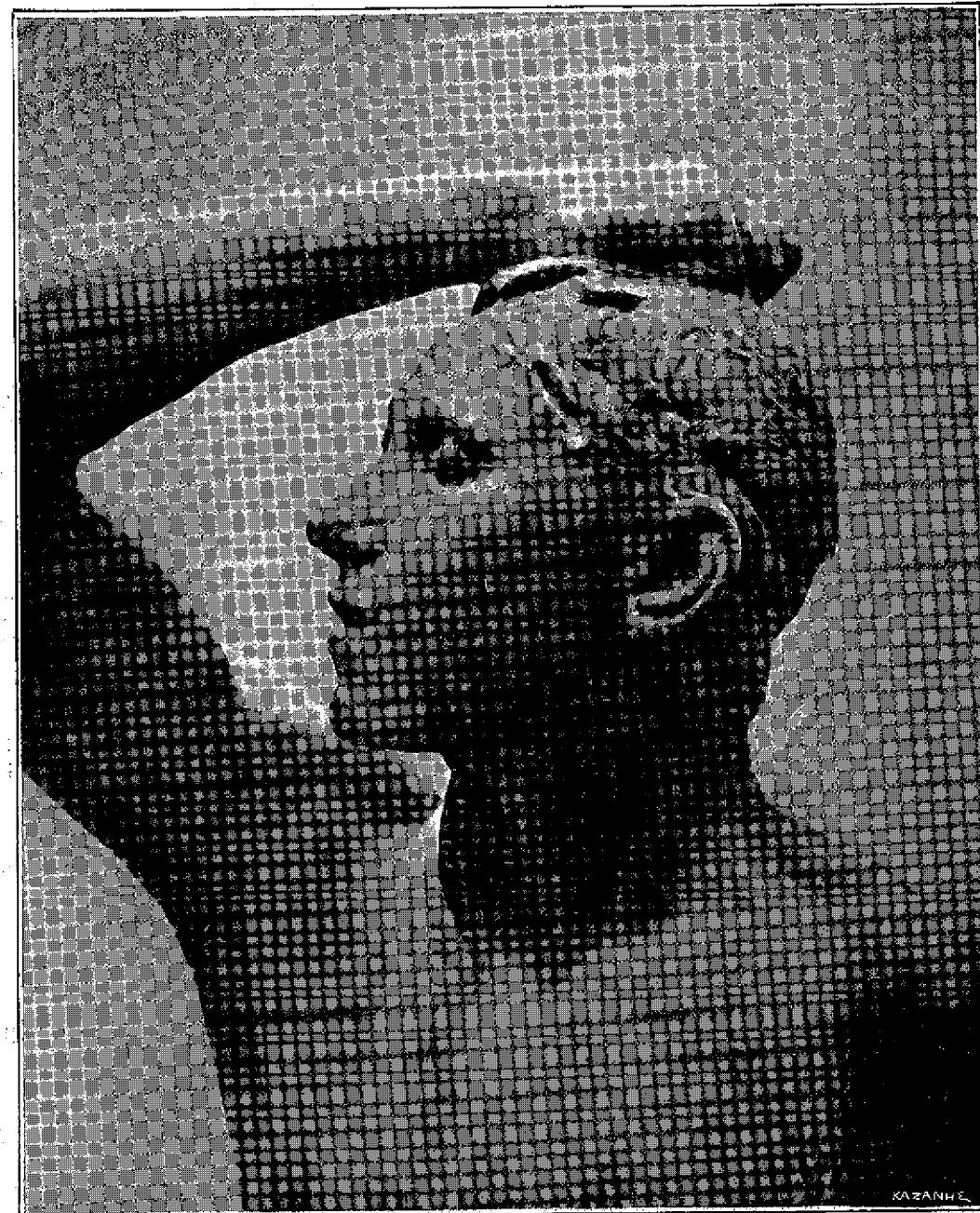
Χαραλάμπης Κοασσᾶς Χριστοδούλου πρόδρος καὶ προβλεπτῆς εἰς τὸ φῶρο.

Κοσταντίς Τιτάνδος Χαριτάτος προβλεφτῆς εἰς τὸ φῶρο».

ΗΛΙΑΣ Α. ΤΣΙΓΣΕΑΗΣ

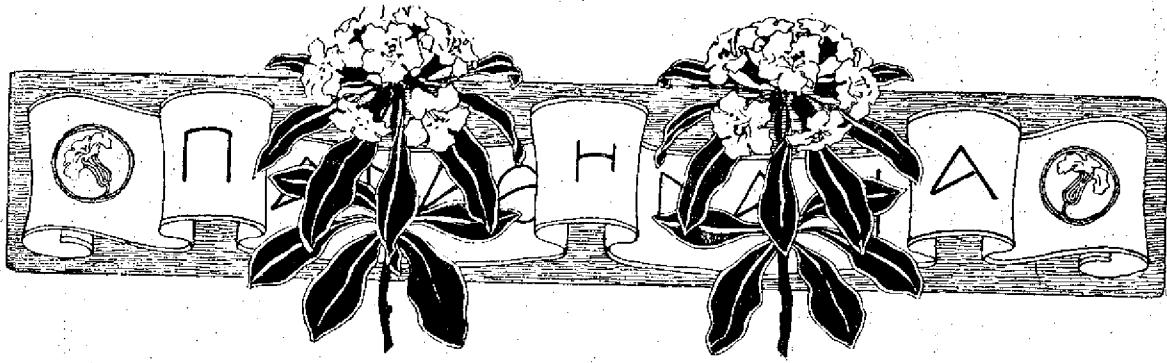
(α) οίκια ἀντικρὺ τοῦ νῦν μεγάλου δένδρου τῆς ἀγορᾶς Ληξουρίου δποῦ ἀλλοτε στοά ξυλίνη προεξέχουσα·

(β) Κόντε δποῦ νῦν οίκια Πινιατόρου ἀντικρὺ Ζωοδόχου Πηγῆς (γ) Ἡ μικρὰ ἀγορὰ τῆς πόλεως ἦτο εἰς τὸ νῦν τετράγωνον τὰ μεταξὺ τῶν τετραγώνων Γκεντιλίνη μέχρι βορείας ἀκρος πρὸς τὸν ποταμὸν καὶ δλα τὰ πρὸς ἀνατολὰς μέρη ἡσαν τελματώδη· (δ) δηλ. πρὸς τὸ μέρος τῆς νῦν προκυμαίας τῆς ἀνατολικῆς τοῦ τόπου μὴ ἐγερθέντος ἔτι μεγάλου ἢ μαρκάτου.

ΕΦΗΒΟΣ

ΥΠΟ. Α. RODIN

Ο ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΡΗΜΩΝ

Ἐπὶ τῆς προσόψεως, οἱ βασιλεῖς εἰς τὴν δύναμιν ὁμοιότερος τῶν βάσανον τῆς ἐκνευρίσεως· οἱ δῆμοι ἔχοντες δύτισμένην των τὰ βασινιστήρια δῆγανα. Στέψις καὶ χρίσις τῶν βασιλέων μετὰ συνοδείας θυμάτων. Ἡ πρόσοψις εἶναι μία τῶν μεγαλοπρεπεστάτων καὶ ἐκλαμποτάτων συμφωνιῶν, τὰς δόπιας ἔμελψεν ἡ μουσικὴ αὐτῇ, ἡ ἀρχιτεκτονική. Ὄνειροπολεῖ τις ἐπὶ μαρόδων πρὸ τοῦ Ὁρατορίου αὐτοῦ. Ἐκ τῆς πλατείας, ἀνατείνων τις τὴν κεφαλήν, βλέπει, εἰς ὑπεριώδες ψύφος, εἰς τὴν βάσιν τῶν δύο κωδωνοστασίων, παράταξιν κολοσσῶν, οἱ δόποιοι εἶναι οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας. Κρατοῦσι τὸ σκῆπτρον, τὸ ἔιρος, τὴν χειρανθής δικαιοσύνης, τὴν ὑδρόγειον, καὶ φέρουσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸ ἀρχαῖον Φαραονίδιον στέμμα, τὸ ἡμικυκλικὸν μὲ ἀραιὰ ἀνθέμια. Εἴναι τὸ θέαμα ὑπέροχον καὶ ἀγριωπόν. Θρονοῦντον, ἀνερχόμεθα τὴν ἐλικοειδῆ κλέμακα τοῦ Ἅγιου Γίλου, ἀναρριχώμεθα εἰς τοὺς πυργίσκους, φθάνομεν εἰς τὴν ὑψηλὴν σφράγιδαν τῆς προσευχῆς, φέρουμεν πρὸς τὰ κάτω τὸ βλέμμα καὶ ἔχομεν ὑποκάτω ἥματα τοὺς πολοσσούς. Ἡ παράταξις τῶν βασιλέων βυθίζεται εἰς τὴν ἀβύσσον. Ἀκούομεν, μὲ τὰς διαπάλσεις τῶν ἀρχιστῶν σύνδρονών των, τὰ ψελλίσματα τῶν τεραστίων κωδώνων:

Κάποτε, εἶχον ἐπακούμβησει εἰς τὴν σκέπην τοῦ κωδωνοστασίου καὶ ἡτενίζον πρὸς τὰ κάτω διὰ θυρίδος. Ὁλη ἡ πρόσοψις ἔχανετο κατακούρφως ὅπ' ἐμέ. Διέκρινα εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ, δῆλον πολὺ μαρόδων τὸν βλέμματός μου, ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς πορφῆς ἐπιμήκους καὶ δρυΐδων λιθίνου πιοστάτου, προσκειμένου εἰς τὸν τοῖχον, καὶ τοῦ δόποιον τὸ σχῆμα ἔχανετο, βραχυνόμενον ὡς ἐκ τοῦ ἀπορρόγος αὐτοῦ ποιάν τινα στρογγύλην λεκάνην. Τὸ διμβριόν ὑδωρ εἶχε συλλεχθῆ καὶ ἀπετέλει μαρόδων κάτοπτρον, φυλλάς χλόης ἀνάμικτος μὲ ἄνθη ἐφύη ἐκεῖ καὶ ἐσείτο οὐπό τοῦ ἀνέμου, μία χειλίδων εἶχε κτίσει τὴν φωλεάν

τῆς. Εἰς δισκοειδῆ χῶρον διαμέτρου μικροτέρας τῶν δύο ποδῶν, ἥτο λίμνη, ἀνθὸν καὶ ἐνδιάτημα, παράδεισος πτηνῶν. Τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν δοπιάν παρετήρουν, ἡ χειλίδων ἔδιεν ὑδωρ εἰς τοὺς νεοσσούς τῆς. Ἡ λεκάνη εἶχε, γύρῳ τοῦ ἀντού χέλιους τῆς, οἷονεὶ ἐπάλξεις, μεταξὺ τῶν δοπιών ἡ χειλίδων εἶχε κτίσει τὴν φωλεάν της. Παρετήρησα ἐπισταμένως τὰς ἐπάλξεις αὐτάς εἶχον πορφῆν πρινάνθεμον. Ὁ ὑποστάτης ἥτο ἄγαλμα. Ὁ μαράριος οὗτος μικρόκοσμος ἥτο τὸ λιθίνον στέμμα παλαιοῦ βασιλέως.

Καὶ ἂν ἦρωτα τις τὸν Θεόν:

—Ἐίς τὶς ἀρά γε ἔχρησμανεν αὐτὸς ὁ Λοιδάριος, αὐτὸς ὁ Φύλιτπος, ὁ Κάρολος, ὁ Λουδοβίκος, αὐτὸς ὁ Αντοκράτωρ, αὐτὸς ὁ Βασιλεύς;

Ο Θεός δὲ ἀπήντα τοῖς:

—Ἐίς τὸ νὰ γίνῃ αὐτὸς τὸ ἄγαλμα καὶ εἰς τὸ νὰ ἔχῃ ἐνδιάτημα αὐτὴ ἡ χειλίδων.

*

ΒΙΚΤΩΡ ΟΥΓΓΡΑ

ΜΑΓΙΚΗ ΟΠΤΑΣΙΑ

... Εἶνε ἐκεῖ, ἀκίνητος, ἀφωνος δὲν τὴν βλέπω νῦν σκοτεινή.

Ἡ νῦν φωτίζεται κάπως, καὶ εἰς αὐτὸς τὸ ἡμίφως, ὁ μέγας σκελετὸς τῆς δῆλης Γαλλίας τοῦ μέσου αἰώνος μοῦ παρουσιάζεται.

Οἱ καλλιτέχναι, οἱ δοποῖοι ἐδημιούργησαν τὸ κτίριον αὐτό, ἔρριψαν εἰς τὸν κόσμον τὴν ἀνταύγειαν τοῦ θεοῦ προσένθεσαν τὴν ψυχήν των εἰς τὰς ψυχάς μας διὰ νὰ μᾶς μεγαλύνουν, καὶ ἡ ψυχή των εἶναι ἴδιη μας, εἶναι αὐτῇ αὐτῇ ἡ ψυχή μας εἰς δὲ τοῦ καλλιτέχνεον.

Ορωμένη διαγωνίως, ἡ καθεδρικὴ Ἐκκλησία τῶν Ρημῶν, ἀνακαλεῖ εἰς τὴν φαντασίαν μέγα σχῆμα γυναικὸς γονυπετοῦς, προσευχομένης. Αὐτὴν τὴν ἔννοιαν προσδίδει ἡ ἀρχιτεκτονικὴ μορφὴ τῆς ἔξωστρας (console).

Ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀπόψεως, παρατηρῶ διτὶ ἡ καθεδρικὴ Ἐκκλησία ἀνέρχεται ως φλόξ...

Ἴσταμαι πρὸ τοῦ πυλῶνος.

Τὰ διοιώματα αὐτὰ τῶν Ἅγιων, δηντως ἵκαναν καὶ κεραυνοβολήσουν! Οἱ δοῦλοι αὐτοὶ, ταπεινοὶ οἱ κρατοῦντες τὴν Βίβλον! Τὸ μεγαλορεπές αὐτὸς διοιώματα γυναικός ἡ ἐπιβολὴ τοῦ Νόμου!

Ὁ θαυμαστὸς Ἅγιος Διονύσιος τοῦ βορείου πυλῶνος φέρει τὴν κεφαλήν του ἀνὰ χεῖρας, καὶ δύο ἄγγελοι, ἀντὶ τῆς κεφαλῆς, ὑποβαστάζουσι στέμμα. Μοὶ ἐπιτρέπεται νὰ διέδω ἐν τούτῳ ἐν σύμβολον; Τὸ ἔξης αἱ ἰδέαι, τεμνόμεναι, διακοπτόμεναι ἐν τῇ δομῇ αὐτῶν, θὰ συνενωθοῦν βραδύτερον καὶ ἡμέραν τινὰ θὰ βασιλεύσουν, ἡμέραν διλόκληρον, ἡ δοπία θὰ είναι ἀτελεύτητος...

Ἡ Παναγία τοῦ διαθύρου, μὲ μορφὴν θεόληπτον, εἶναι ἡ ἀληθῆς Γαλλίας γυνή, ἡ ἐπαρχιώτις γυνή, τὸ ἀγλαὸν ἀνθίστημα τοῦ ἀνθίστημάς μας. Γλυπτικὴ τελεία, μὲ σοφάς ἀντιθέσεις.

Τὰ καταπετάσματα, τὰ δοποῖα διακοσμοῦσι τοὺς νάρθηκας, εἶναι ἔργα υπερτάτης τέχνης.

Τὰ θαυμαστὰ αὐτὰ σχέδια, τὰ ἔγκρατη χρώματα ὡς τὰ τῶν τοιχογραφιῶν, ἡ συγκινητικὴ αὐτὴ ἱστορία τῆς Παναγίας, ὅλα αὐτὰ δὲν κάμινον τὴν ψυχὴν ν' ἀνθίσῃ; Καὶ αὐτὸς τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἥθελησε νὰ ἐκφράσῃ δικαλιτέχνης; "Ολα τὰ ἀδάφη καὶ τὰ διαστήματα πληρούνται μὲ ἀνθύλλια, τὰ δοποῖα, ἐπὶ τοῦ καταπετάσματος, δὲν συνδέονται μὲ τίποτε—εἰμὶ μὲ τὴν ψυχὴν μας.

Καὶ μᾶς ἀνήκουν ἀποκλειστικῶς! Οἱ Αἴγυπτοι, οἱ Ἑλληνες—τούλαχιστον οὕτω φρονῶ—δὲν τὰ είχον αὐτά. Εἴναι δημάρτινοι, πολύχρωμοι κόκκοι ἀπὸ τὴν κόνιν τοῦ παρελθόντος μας! Καὶ εἶνε τοιχογραφίαι τῶν primitive ζωγράφων καὶ εἰνόνες ιαπωνικαί, καὶ σινικὰ ἀγγεῖα τῶν πάντων ἔσχον προαισθητιν.

Οποία πολυτέλεια καὶ δοπία σωφροσύνη ἐν τῇ πολυτελείᾳ!

Φαιάργυρον, ἔξαιροδμενον διὰ κυανοῦ, δι᾽ ἐρυθροῦ, τὸ καταπετάσμα συμφωνεῖ ἐν τούτοις μὲ τὸν λίθον ἔχει τὸ χρῶμα τοῦ θυμιάματος.

Καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίσῃ κανεὶς τὸ θέμα τῆς συνθήσεως διὰ νὰ κατανῷ τὸ κάλλος αὐτῆς. Ἐνταῦθα, τὸ Μέτρον βασιλεύει, εἶναι τὸ κράτος του, εἶναι ὁ θρόνος του. Ἀλλὰ καὶ τὰ θέματα ἐπίστης, ἀφ' ἐκατόν, προσκομίζουν στοιχεῖον δραιότητος, τὸ δοποῖον θαυμαστῶς ἐκμεταλλεύεται δικεντήσας.

Ἴδούν ἡ παρουσίασις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τὸν Συμεῶνα. Ὡς τῶν θαυμαστῶν πέπτων τῆς Παναγίας! Ἰδούν τὸ προσκύνημα τῶν Μάγων πόσιφ ἔκτυποι—ἔκφρασις τοῦ μεγαλείου—οἱ βασιλικαὶ αὐταὶ μορφαί! Ἰδούν ἡ φυγὴ εἰς Αἴγυπτον, καθ' ἥν ἐπὶ τοῦ δύνου Παναγία συνοδεύεται ἀπὸ ἀγγέλους χαρίεντας δσφ καὶ οἱ ἀγγελοι τοῦ Μποτι-

τούλλι. Ἰδούν ἡ σφαγὴ τῶν Ἀθώων . . . Καὶ αἱ συνθέσεις αὐταὶ διαιροῦνται καὶ κατανέμονται σύμφωνα μὲ τὸν ύμητον τῆς πομπῆαν ἀρχιτεκτονικῆς. "Εχει τις τὴν αἰσθησιν διτὶ ἀναφυλλίζει Μέγα Ωρολόγιον, λαμπρότητος ἀποραμίλλου. Εἰκόνες δλόσωμοι συμπληροῦσι τὰς Stanzeς αὐτὰς ἐνὸς δευτέρου Βατικανοῦ. Ἐπαναβλέπω τὴν εἰκόνα τοῦ προφήτου διμιούντος πρὸς τὰ πλήθη βεβαιοῖ, εὐαγγελίζεται . . .

Ἡ δύτιαν προσέρχομενοι ὅλα αὐτὰ τὰ καταπετάσματα. Εἰς τὴν μαρόδαν διαμονήν των ἐν τῇ καθεδρικῇ ταύτῃ ἐκκλησίᾳ, τὴν δοπίαν φωτίζουν, δφείλουν τὴν ἀπόχρωσιν αὐτῶν τῶν αἰώνων. Τὸ νῆμα αὐτὸς είναι διμήλικον τοῦ λίθου. Καὶ είναι συνεργάται τοῦ αὐτοῦ διμήλικον τοῦ λίθου τοῦ διαθύρου, ἐκείνοις οἱ δοποῖοι ἔθεσαν ἐνταῦθα λίθον ἐπὶ λίθου καὶ βελονιὰν ἐπὶ βελονιᾶς. Τὸ ψαφάσμα καὶ τὸ δρυπτὸν συναντῶνται, ἐνοῦνται, παρατείνουσιν ἀληληλα, ἔμπλεα ἔρωτος τὸ ἀλλο.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ PONTEN

ΒΑΣΙΛΕΥΣ - ΗΡΩΣ

Ἄπο δλους τοὺς ἥρωας τοῦ τεραστίου τούτου πολέμου, οἱ δοποῖοι θὰ ἐπιζήσουν εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἀνθρώπου, εἰς τῶν ἀγνοτάτων, εἰς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ποτὲ δὲν θὰ ἡξενύωμεν πᾶς ἀρκετά ν' ἀγαπήσωμεν, θὰ είναι ἀναμφιβόλως δινερός. Υπῆρξεν ἀληθῶς, κατὰ τὴν κοίσιμον ὀδόν, δ ἀνθρώπως τῆς Θείας Προνοίας, ἐκείνος τὸν δοποῖον προσεδόκων αἱ παρδίαι πάσαι. Κατωρθωσε νὰ ἐνσαρκώσῃ εἰς αἰφνιδίαν ὀδαιότητα τὴν μυχίαν θέλησιν τοῦ λαοῦ του. Υπῆρξεν οὖν, αἴφνης, δλον τὸ Βέλγιον, ἀποκαλυπτόμενον εἰς ἔσωτρο καὶ εἰς τοὺς ἄλλους. Ἐσχε τὴν θαυμαστὴν αὐτὴν τύχην νὰ λάβῃ καὶ νὰ δώῃ συνείδησην ἐν τῇ τραγικωτέρᾳ καὶ ταραχωδεστέρᾳ στιγμῇ, καθ' ἥν αἱ ἀρισταὶ τῶν συνειδήσεων ἀποβαλλούν τὴν εὐστάθειάν των.

Ἐπράξεν διτὶ ἐπρεπε νὰ πρᾶξῃ, διτὶ δλοι, εἰς τὴν θεόν του, θὰ ἐπραττοντον καὶ ἀν δλοι πάσχουν διτὶ οὐδεὶς λαὸς ἔπαθεν ἀπὸ τῶν ἀγρίων ἐπιδρομῶν τῶν πρώτων αἰώνων, ἡξενύουν διτὶ εἰς αὐτῶν, διότι εἰς αὐτὸν καταλήγουν ἐπηγνημέναι δλαι αἱ δδύναι των. Δὲν διέρχεται καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὸν νοῦν των ἡ ἰδέα διτὶ ἡδύνατο τις νὰ πρᾶξῃ ἄλλως, διτὶ ἡδύνατο νὰ τὸν σώμη θυσιάζων τὴν τιμήν. Δὲν διακρίνουν ποδῶς μεταξὺ καθήκοντος καὶ εἰμαρμένης. Τὸ καθήκον αὐτό, μεθ' δλων τῶν φιβρεῶν συνεπειῶν του, φαίνεται εἰς αὐτὸν ἀναπούφευκτον, δσφ καὶ δυνάμει τῆς φύσεως, καθ' ἥς οὐδεὶς σκέπτεται ν' ἀντιτα-

λαίση, ἐπὶ τοσοῦτον εἶνε ἀκατανίκητος. Ἰδοὺ παράδειγμα ἡρωϊσμοῦ διμοδικοῦ, ἀνωνύμου, ἀφελοῦς καὶ σχεδὸν ἀσυναισθήτου, διὸποιος εἶνε ἐφάμιλλος καὶ ἐνίστε καὶ ὑπέρτερος παντὸς διτοῦ ὑψηλότερον ἔσχομεν ἐν τῷ θρύλῳ καὶ ἐν τῇ ιστορίᾳ, διότι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν μεγάλων μαρτύρων οὐδὲλς ἔνθανε πέρισσότερον ἀπλᾶ διὰ μίαν ἄπλην ἴδεσαν. Ἀλλως τε, διὸ ἐν μέσῳ τῶν ἀγωνιῶν, ἐν αἷς παλαιόμεν, ἥτο ἐπιτετραμμένον νὰ διμιλήσῃ τις περὶ ἄλλου τινὸς ἢ περὶ πενθῶν καὶ θρήνων, θὰ εὑρισκε λαμπρὰν παρηγορίαν εἰς τὸ

θέαμα τοῦ ἀπροσδοκήτου ἡρωϊσμοῦ, διὸποιος αἰφνιδίως, πανταχόθεν μᾶς περιβάλλει. Δυνάμενα νὰ ισχυρισθῶμεν διτοὶ ἐν οὐδεμιᾷ ἐποχῇ, ἀφ' ἣς ὑρίσταται μνήμη ἀνθρώπου, δὲν ἐθυσίασαν ἀνθρώποι τὴν ζωὴν των μετὰ τοσαντῆς ζέσεως, τοσαντῆς αὐταπαρηγορίας, τοιούτου ἐνθουσιασμοῦ, καὶ διτοὶ αἱ ἀδιάνατοι ἀρεταῖ, αἱ ὅποιαι μέχρι σήμερον ἔξηγειρον καὶ ἔσωσαν τοὺς προσκοπούς τῆς ἀνθρωπότητος, δὲν ἔσχον ποτὲ περισσοτέραν δριμῆν, γεοτήτα, δύναμιν καὶ αἴγλην.

(Μετάφρ. Χ. ΔΑΡΑΛΕΗ)

MAYR. ΜΑΪΤΕΡΛΙΓΚ

ΘΡΥΨΑΛΑ

* Μελαγχολικώτερον πρᾶγμα δὲν γνωρίζω ἀπὸ τὸν πένθυμον ἥχον μερικῶν φολογόφων. Δὲν σοῦ ἀναγγέλλουν μόνον πᾶς ἡ ζωὴ σου φένγει, ἀλλὰ σὲ μοιρολογοῦν καὶ ὅλας.

* Υπάρχουν κατὰ μελφδίαι ποῦ ἀρχίζουν σοβαρό, ἀργά καὶ θλιβερά καὶ, ἔξαφνα μεταπλέτουν εἰς τὴν εὐθυμιοτάτην γοργότητα. Θέλουν ίσως νὰ σὲ κάμουν νὰ αἰσθανθῆς καὶ νὰ πῆς μέσα σου: «Ψευτικός εἶνε ὁ κόσμος, ἃς τὸ ρέξωμε στὸ γένει λοιπόν». Αντὶ τούτου δύμας σου γεννοῦν τὴν ἐνοχλητικὴν ἐντύπωσιν, σὰν νὰ διμιοῦσες μὲν ἐνα φρονιμώτατον ἀνθρώπων ποῦ ἔξαφνα ἐτελλάθητ.

* Ο λόγος ποῦ δὲν μᾶς ὀρέσει τὸ μπλέ καὶ τὸ πράσινον μαζί, εἶναι διότι τὰ βλέπομε διαρκῶς διλόγυρος μας συγχρόνως.

* Ἀπὸ τὴν τρύπα ποῦ ἀνούγει μία καταστροφή, φυτρώνει πάντοτε καὶ καποιαὶ ἔλπεις.

* «Οταν ἐπιστρέφω ἀπὸ κηδείαν αἰσθάνομαι θερμοτέραν τὴν φλόγα τῆς ζωῆς» μετὰ τὴν ψυχρολουσίαν κάποιας ἀποτυχίας αἰσθάνομαι ἰσχυροτέραν τὴν αὐτοπεποιθησιν, καὶ διτοὶ τελειώνουν τὰ χρήματα μοῦ. ἔρχεται δὲ ὀρεξίς τῆς σπατάλης.

* Αν θέλῃς νὰ ξήσῃς εὐτυχής, νὰ πιστεύῃς διτοὶ ὁ οὐρανὸς ἐδημιουργήθη διὰ νὰ σὲ φωτίζῃ καὶ δὲ γῆ διὰ νὰ σὲ τρέψῃ. Διὰ τὰ ποὺ βαθειό μὴ σκοτίζεσσι.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

θέαμα τοῦ ἀπροσδοκήτου ἡρωϊσμοῦ, διὸποιος αἰφνιδίως, πανταχόθεν μᾶς περιβάλλει. Δυνάμενα νὰ ισχυρισθῶμεν διτοὶ ἐν οὐδεμιᾷ ἐποχῇ, ἀφ' ἣς ὑρίσταται μνήμη ἀνθρώπου, δὲν ἐθυσίασαν ἀνθρώποι τὴν ζωὴν των μετὰ τοσαντῆς ζέσεως, τοσαντῆς αὐταπαρηγορίας, τοιούτου ἐνθουσιασμοῦ, καὶ διτοὶ αἱ ἀδιάνατοι ἀρεταῖ, αἱ ὅποιαι μέχρι σήμερον ἔξηγειρον καὶ ἔσωσαν τοὺς προσκοπούς τῆς ἀνθρωπότητος, δὲν ἔσχον ποτὲ περισσοτέραν δριμῆν, γεοτήτα, δύναμιν καὶ αἴγλην.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΣΙΛΟΥΕΤΤΑΙ

M. K.

Ο μόνος ίσως Ἀθηναῖος ποῦ δικαιοῦται νὰ εἶναι παχὺς κατὰ τὰς πονηρὰς αὐτὰς ἡμέρας, διποὺ δὲν τὰ τρόφιμα ηὔξησαν γόνος ἀρχαίας ἀθηναϊκῆς οἰκογενείας εἶχε τὴν πλεονεξίαν νὰ κληρονομήσῃ δνομα καὶ κτῆμα, κτῆμα δὲ τὸ διποῖον παράγει δὲν τοῦ κόσμου τὸ διγαθά, μέλι ἄγριον, γάλα, βιούτυρον, αὐγά, οίνον ποῦ εὐφραίνει τὰς καρδίας τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅλα πράγματα, δὲν διμοῦ ἐν ἐκατομμύριον.

Αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ τραγουδῇ μὲ πολλὴν χάριν θαυμασίας γαλλικάς δομάνταις καὶ τραγούδια τῶν παρισινῶν καμπαρέ. Εἰς τὴν ἀλυσσίδα του, μετριό-

VILLIERS DE L'ISLE ADAM

* * * Κάποια Κυρία τὸν ἡρώτησε: — Σεῖς, διποῖος ἐγγιωρίσατε τόσον τὸν Βάγνεο, τὸν ενρήκατε εὐχάριστον εἰς τὴν συνομιλίαν του;

— Ο Βεζούβιος εἶνε εὐχάριστος εἰς τὴν συνομιλίαν του; .. ἀπήγνησεν δὲ Βιλλί.

* * * Καθισμένος καποτε εἰς τὴν ταράτσαν ἐνδὲ καφενείον ὑπειροπόλει κυττάζων τὸν οὐρανόν. Κάποιος ποιητής ἐπέφρασε καὶ τὸν ἥγγισε εἰς τὸν δώμα:

— Αἰώνιας λοιπόν, Βιλλιέ, αἰώνιος; ..

Καὶ μὲ γειρονομίαν περιφωροῦσαν πρὸς τὰ ὑψη, ἐσυμβόλισεν δὲνόν τὸν ψωματικὸν ποιητήν, τοῦ διποίου η σκέψις ἐταξείδευε διαφορῶς εἰς τὰ σύννεφα.

— Καὶ σύ, τοῦ εἶπεν δὲ Βιλλιέ, αἰώνιος λοιπόν, αἰώνιος;

Καὶ ἔκαμε τὴν ίδιαν χειρονομίαν πλησιάζων μὲ τὸ χέρι του τὴν γῆν.

* * * «Ητον ἀπὸ τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, οἱ διποῖοι δημιουργοῦν τοὺς κοινωνικοὺς δρους, καὶ διχὶ ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ τοὺς ὑφίστανται», ἔγραφε χαρακτηρίζων ἐνα ἡρωά του.

φρονα ἀλυσσίδαν δημοσίου ὑπαλλήλου, κρέμαται πλῆθος μπρελόκ, ἀνάμνησις τίς οἶδεν διποίων καὶ διπόσων διαβατικῶν αἰσθημάτων, τὰ διποῖα ἐγεννήθησαν μὲ τῶν γαλλικῶν τραγουδῶν τὸ λίκνισμα καὶ ἐτράφησαν μὲ τῆς Παλλήνης τὸ γάλα.

Καλὸς ἀνθρώπος. Φέρει μὲ ἀρμονίαν τὸ πάχος του, μὲ ἀδιαφορίαν τὸ ἐκατομμύριόν του καὶ μὲ εὐχαριστησιν τὴν ἐλευθέραν ζωήν. Κάποτε, διταν τὸν ἡρώτησα πῶς δὲν τὸν εἴλκυσσεν ἀκόμη δὲ γιανιος, μοῦ ἀπήγνησεν:

— Είμαι... νέος.

— Βλέπετε λοιπόν διτη ή Παλλήνη παράγει καὶ καλαμπούρια.

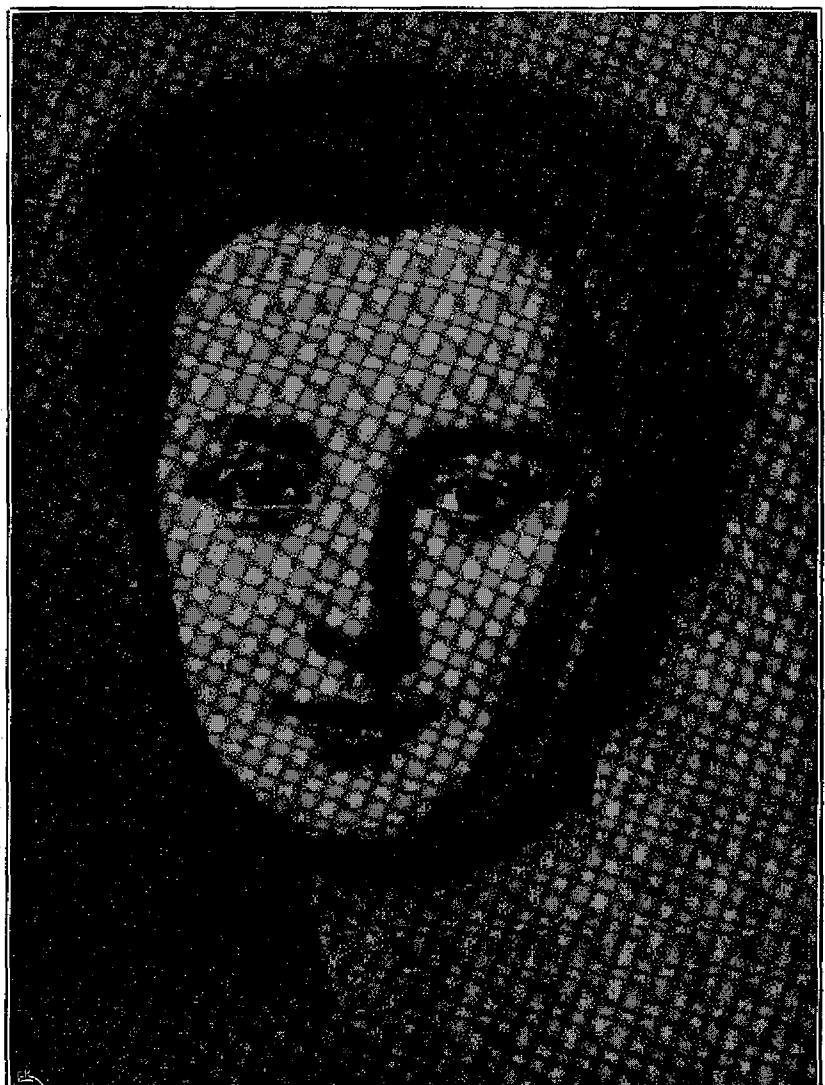
ΑΤΦΙΣ

ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΕΩΣ

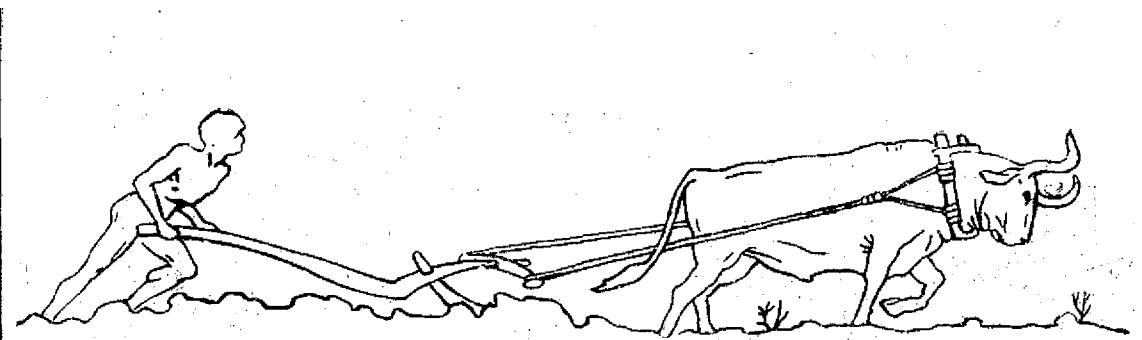

Μή γνώτω ή δεξιά σου τί ποιεῖ η άριστερά.

QUENTIN DE LA TOUR
ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ ΑΓΝΩΣΤΟΥ

(ΕΥΔΩΓΗ JACQUES DOUCET)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΝ

ΤΕΧΝΑΣΜΑΤΑ

Βλέπετε τὸ ἀμάξι αὐτό, ποῦ τρέχει ώσπαν οἱ ἐπιβάται τον βιάζονται νὰ προφθάσουν σιδηρόδρομον; Καὶ ὅμως ἡ κυρίᾳ καὶ οἱ τρεῖς κύριοι, ποῦ μεταφέρει, δὲν εἶναι ταξιδιῶται ἀς ιρατοῦν βαλίτες καὶ δέματα. Ἀπλούστατα, ἔνας ἀπ' ἀιτοὺς ὑποτίθεται διὰ ἕφαγε, πρὸ δύο λεπτῶν, τρομερὸν μπάτουν ἀπὸ τὴν γυναικά τον καὶ σπεύδει τῷρα ν' ἀπαθανατίσῃ τὸν θυμόν του καὶ τὰς συνεπείας τοῦ θυμοῦ εἰς ταύταν κινηματογράφον, μὲ τὴν ὑποίσιν ἵσως διασκεδάσετε, προσεχῶς, καποιαν ὠραν ἀπογευματινῆς πλήξεως ἢ βραδυνῆς μονάξιας.

*

Κατὰ τὰς δόηγίας, τὰς ὄποιας ἔχει, ὁ φατισθεὶς σύζυγος σταματᾷ εἰς τὸ πλατείστερον φαρμακεῖον, διὰ ν' ἀνακουφίσει τὴν παρειαῖς του! Ἐνῷ ἀπ' ἔξω μαζεύονται οἱ περιεργοί, εἰσέρχεται εἰς τὸ κατάστημα καὶ ἐγκαθίσταται, μὲ τὴν ἀδειαν τοῦ φαρμακοποιοῦ, εἰς τὴν ἔδραν τοῦ παρασκευαστοῦ ἔνας ἀπὸ τοὺς ἄλλους «ἡρωας» τοῦ ἔργου. Μόλις καταπλέει ὁ μπατασισθεῖς, δὲ δῆθεν παρασκευαστὴς ἐκεαδίζεται στὰ γέλια. Ἀλλὰ ἔνα χαστούκι τοῦ προσελθόντος νὰ ξητήσῃ ἀνακουφίσιον τὸν σφενδόνιζει ποτεπάνω εἰς τὴν βαζαρίαν τοῦ φαρμακείου. Μπουκάλια, μπουκαλάκια, βαζάκια, κουτιά περφούν καὶ χύνονται. Πρόσθιον ἐπεισόδιον τῆς κωμικῆς τάινίας. Ἡ μηχανὴ τὸ παρακολουθεῖ εἰς τὴν στιγμήν, ποῦ οἱ καθ' ὑπόθεσιν συμπλακέντες ἀντιλλάσσουν κάρτες διὰ προσεγγή μονομάχιον, ἐνῷ οἱ συμπινωκώντες, ἀπ' ἔξω, χαζοὶ ἀδημονοῦν, ἐφ' ὃσον δὲν ἀντιλαμβάνονται περὶ τίνος πρόκειται.

*

‘Αλλ’ ἡ ἀμάξι ἐξεκίνησε πάλιν, διὰ τὸ δευτέρου ἐπεισόδιον. Ἐμπρὸς εἰς μίαν βρύσιν συνοικιακὴν διπατοισμένος σταματᾷ, τόχα διὰ νὰ δροσίσῃ τὸ φλογισμένο του μάγουλο. Ἐνῷ ὅμως συνυμένος καταβρέχεται, ἔνας κύριος μὲ τὴν κυρίαν, ἀπὸ τὴν συνοδίαν, ζευγάρι νομιμοποιούμενον κάρδιν τῆς ἐπιτυχίας τῆς

σκηνῆς, περνῷ καὶ ἐκεαδίζεται. Νέος καυγᾶς, χαστοῦκι, μπαλλίστα. Καὶ συνέχεια τῆς κούσας.

Τὰ ἐπεισόδια ἐξαπολούθουν ἀλλεπάλληλα εἰς ἓνα κεντρικὸν καφενεῖον, ἔνα δημόσιον κῆπον, τρεῖς πλατείας, δέκα δρόμους. Καὶ μίαν ὥραν ἀργότερον, δῆλοι αὐτοὶ οἱ ὑποτίθεμενοι ἀντίπαλοι συναντῶνται εἰς ἐξοχικὸν περιβόλι διὰ νὰ λύσουν τὰς διαφοράς των.

Τί θά κάμη τῷρα διαπισθεῖς σύζυγος; ‘Ολοι οἱ υποστάντες τὰς συνεπείας τῆς ὁργῆς του εἶναι συγκεντρωμένοι ἐκεῖ, σοβαροί, ἀμύλητοι, μὲ τοὺς μάρτυρας, τοὺς λατρούς καὶ τὰ ὄπλα των. Αὐτὸς ἀπεναντίας ἔρχεται, δῆπος τὸν παρακολούθησαμεν εἰς τὰς προηγουμένιας σκηνᾶς περισσότερον μάλιστα θυμωμένος, σκονισμένος καὶ πνευστιῶν. Λέν τὸν ἀκολούθειν κανεὶς αὐτὸν οὔτε δῆλα κρατεῖ. Φαίνεται μάλιστα ὡς νὰ εὑρέθη τυχαίως ἐκεῖ, μὴ γνωσίων καὶ περὶ τίνος πρόκειται. Καὶ ὅταν τοῦ τὸ ὑπερθυμίζοντον, δταν τοῦ ξητοῦν ίκανοποιήσιν, ἀποκρούει δῆλα τὰ προτεινόμενα ὄπλα; δῆλα τὰς προβαλλομένας λύσεις. Οἱ ἀντίπαλοι ἐπιμένουν ὅμως καὶ παρατάσσονται ἀπέναντί του ἀπελλητικοῦ. Καὶ τότε, ἐν ἀγανακτήσει, δὲ ἥρως μας τοὺς γκρεμίζει δῆλους κόποι, μὲ μίαν συνοπτικήν ξανάστρων. Καθὼς μάλιστα πεφύνουν τὰ θύμια τουν, σχηματίζεται τὸ πλεόν ἀπροσδόκητον σύμπλεγμα κεφαλιών, χεριών, ποδιών, μπαστούνων, καπέλλων καὶ ὄπλων.

‘Η κωμῳδία ἐτελείωσεν, ἀφοῦ κατέλαβε διακόσια περίπου μετρα ταΐνιας, δηλαδή 10.400 φωτογραφίας τῶν 18×24 χιλιοστομέτρων.

‘Οταν, μεθαύριον, ἐκτυλιχθῇ, εἰς διάστημα, διλίγων λεπτῶν, πρὸ τῶν θεατῶν τῆς βραδυᾶς, ἐλάχιστοι θάνατοι πεπεινῶνται κατὰ ποιαν μέθοδον συνέτελοθη δῆλη αὐτὴ ἡ κωμῳδία, ή σειρὰ μᾶλλον αὐτὴ τῶν τεχνασμάτων τοῦ κινηματογράφου. Μήπως ὅμως δινάλογοι ἀπάνται δὲν σκαράκωνται καὶ εἰς τὸ θέατρον; Καὶ πόσοι δρά γε ἀπὸ τοὺς παρακολούθουντας θέσσαλαν, κατὰ τὴν διάρκειαν μελοδράματος τοῦ παλαιοῦ καλού καιροῦ, φαντάζονται διὰ ὡς χαλάζι χρησιμεύοντας ἐκαπὸν δράμα μπιζέλια;

Ρ. Π.

ΜΠΗΚΕ Ο ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ

Μπῆκε δέκεμβρος, στὰ βουνά χιονίζει,
διὰ βροχιᾶς παγώνει πέτρες καὶ τρεφό,
μεα' στὴν κάμαρά μας ἡ φωτιά σφραγίζει,
παίρνω τὸ κλειδό της, τρέχω νὰ σέ βρω.

Κάτσο' ἐδῶ κοντά μου, κι' ἀς φωταὶ τάγερι
κι' διὰ βροχιᾶς ἀπ' ἔξω ἀς φυσομαρᾶ,
δίπλα ἐδῶ στὸ τέλαι—δόσε μου τὸ χέρι—
κι' ἀς ηρυπτοῦμ' ὡς νᾶρθη ἀνοιξίς ξανά.

ΠΑΡΑΦΡΩΝ

Μοναχὴ σὲ βρύσκω, στὸ δέσποδο σου τὸ σάλι,
κόρωνη μετοῖνα, διόξανθα μαλλιά,
μέσα στὸ χειμῶνα, στὴν ἀνεμοζάλη
παίρνω ἀνθισμένα δύο στὸ φιλιά.

18

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Επί πολὺ ἡ πολιτική τοῦ Γουλιέλμου Β' ἐθεωρᾷ ὡς οὐτοπική. Η προσπάθειά τοῦ δπως παραστῇ ὡς προστάτης τοῦ Ἰσλάμ, ἡ προπαγάνδα τού κατὰ τοῦ «κιτρίνου κινδύνου», ἡ ἀπόπειρα διώς πλήξῃ τὴν Ἀγγλίαν ἐν Ἰνδίαις διὰ τοῦ σιδηροδρόμου, δυτὶς ὑδὲ ἔφερε τὸ ἀνήσυχον δινειδόν τοῦ μέχρι τοῦ Περσικοῦ, πάντες οἱ συνδυασμοὶ οὗτοι, τόσον εὔρεις, τόσον γενικοὶ, τόσον ξένοι πρὸς τὰς συνήθεις διπλωματικὰς πρᾶξεις, ἔχαρακηθῆσοντο δῶς ἀπλαῖ χίμαιραι. Εἰς τὰς μᾶλλον ἐνδιαφερομένας Εὐρωπαϊκὰς πρωτευόνσας, ἡ Ἀντοκρατορικὴ δραστηριότης προεκάλει μειδιάματα οἰκτιμοῦ. Οὐδεὶς ἐπίστενεν ὅτι, εἰς δεδομένην στιγμὴν, ἡ Γερμανία ὑδὲ ἐπορθῆτο πρακτικὰ ἔξ αυτῆς ὁφελήματα, οὐδεὶς ἐκείθετο ἴδως ὅτι ὑὰ κατώρθων νὰ κινήσῃ κατὰ τὰ συμφέροντά της τὸν Ἰσλαμισμόν. Τὰ σῆμερον συμβαίνοντα ἀποδεικνύουσιν, ὅτι δὲν ἦτο δ. Κάιζερ δ. πλανώμενος. Ο Μωαμεδανισμός, ἀμοιρος «γεωγραφικῆς συνεχείας», ἀμοιρος ἡθικῆς καὶ ἴδια γλωσσικῆς ἐνδήτηος, δὲν ἐκινήθη ὡς δμάς ἐνιαία, διώς ἐφαντάζετο Ἰσως δ. Ιθύνων τὴν Γερμανικὴν πολιτικήν. Ἀλλ' ἐκινήθη κατὰ τμῆματα. Ή καθόδος τῆς Τουρκίας εἰς τὸν ἀγῶναν ὑπῆρξεν ἀποφασιστικὸς πεσσὸς διὰ τὸ παιγνίδιον τῶν δύο Γερμανικῶν Δυνάμεων, οὐχὶ διὰ τὰ ἀμεσά της ἀποτελέσματα, ἀλλὰ διὰ τὸν εὐρὺν καὶ κρίσιμον ἀντιπερισπασμόν, δην ἀποτελεῖ κατὰ τῆς Ἀγγλορρωσικῆς δράσεως. Ἀνησυχητικοὶ ἐκρήξεις Μουσουλμανικοῦ φανατισμοῦ παρατηροῦνται καὶ ἀλλαχοῦ. Η ἐπίθεσις τῶν Σενούδστι κατὰ τῆς μικρᾶς στρατιᾶς τοῦ Γάλλου στρατηγοῦ Λαρζάδος εἰς Ἀττίν Γκάλακα, αἱ ἀλλεπάλληλοι ἔξεγέρσεις, αἴτινες ἐστημένης ἐν Κυρηναϊκῇ καὶ ἐν Τριπολίτιδι κατὰ τῶν Ιταλῶν, καθ' ὃν ἔπηγέρθησαν τὰ ἴδια γενῆ τάγματα, ἀτινα διέπραξαν τὸ λάθος νὰ ἔξο-

πλίσωσιν, ἀποκαλύπτουσιν δτὶ δὲν εἶνε ἀπίθανος ἡ εὑρυνσις τῆς Ισλαμικῆς ἔξεγέρσεως, ἥν ἐπιδιώκουσιν οἱ μυστηριώδεις τῆς ὄδου τῶν Φιλλυρῶν ἀπόστολοι. Τὴν αὐτὴν εὐθύνητα συλλήψεως καὶ τὴν αὐτὴν τόλμην ἐκτελέσεως ἐλέγχει καὶ ἡ Γερμανικὴ ἐν Σερβίᾳ εἰσβολή, μελετηθεῖσα καὶ ἀποφασισθεῖσα ἐν Βερολίνῳ καὶ συντελούμενη διὰ Βαυαρικῶν κυρίως συνταγμάτων ὑπὸ Γερμανὸν πρίγκηπα.

Τὸ στρατιωτικὸν τοῦτο ἔγχειρημα, ἀσχέτως πρὸς τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα του, διὰ τῶν δριζόντων οὖς ἀνοίγει, ἀποτελεῖ Ἰσως τὸ πολιτικὸν ἀριστούργημα τοῦ Γερμανοῦ Ἀντοκράτορος:

*

Κατενοήθη ἀπὸ πολλοῦ ἐν Βερολίνῳ πόσον κρίσιμος ἥδυνατο ν' ἀποβῇ ἐπέμβασις νέου Βαλκανικοῦ συνασπισμοῦ εἰς τὸν πόλεμον. Η Γερμανικὴ διπλωματία ἐπειράμη νὰ τὸν συγκροτήσῃ ὑπὸ τὴν αἰγίδα της. Ἐπετάχυνε τὰς ἐνεργειας της ταύτας ἡ τελευταία Ἰταλικὴ ἐνέργεια, διώς ἀποτελέσῃ ἐκ τῶν Βαλκανικῶν κρατῶν «σύνδεσμον οὐδετέρων», δυνάμενον νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν σύγκρουσιν; Δὲν εἶναι ἀπίθανον. Η Ἰταλία, ἡς αἱ διαθέσεις πρὸς τοὺς συμμάχους τῆς κρήτες εἶναι ἀμφίβολοι, ἡτο ἐπικίνδυνος δι' αὐτοὺς δῶς διαιτήτριο τῆς καταστάσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὰ Γερμανικὰ διαβῆματα ἐν ταῖς Βαλκανικαῖς πρωτευόνσαις δὲν εὐδόθησαν. Ἐν Σόφιᾳ ἐνδρον τὸν δισταγμόν. Ἐν Βουκουρεστίῳ τὴν λαϊκὴν ἐχθρότητα. Καὶ τότε διετάχθη ἡ Ἀντοκρογερμανικὴ πρὸς τὴν Νύσσαν προέλασις. Η Ἀντορία ἀπεδείχθη ὀνίκανος ἐπιθετικῆς κατὰ τῆς Ρωσίας ἐνεργειας, ἵναντι μόνον παθητικῆς ἀντιστάσεως. Ἀπόσπασις δύο σωμάτων στρατοῦ, ἀτινα ἐνούμενα μετ' Ἰσης Γερμανικῆς δυνάμεως θὰ συνέτριψεν τὴν ἡρωϊκὴν χώραν τῶν

Καραγεώργεβιτζ, οὐδὲν θὰ ἔσημαινε διὰ τὰς ἐπικειθεὶς εἰς τὰ Εὐδωπαῖκα μέτωπα. Ἡ δύναμις αὕτη, ἐκχειλίζουσα πρὸς τὴν καρδοσκοποῦσαν ἀλλὰ Γερμανόφιλον Βουλγαρίαν, θὰ τὴν παρέσυρεν εἰς τὴν πάλην καὶ ὀκουσαν, θὰ παρέσυρεν Ἰσως καὶ τὴν «ἀδήλωτον» ἔτι Ρουμανίαν καὶ θὰ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Τουρκίαν διὰ τῆς Βουλγαρικῆς γῆς, ἔξασφαλίζουσα καὶ τὴν ὑποπτὸν Ἐλληνικὴν οὐδετερότητα. Κ' ἐνῷ ἡ πολιτικὴ τῆς Τριπολῆς Συνεννοήσεως, ἀτορος, ἐνδοικίζουσα, κατηγαλίσκετο εἰς ἄκαρπα ἐν τῇ Βαλκανικῇ διαβῆματα, αἱ Γερμανικαὶ φράγματες κατελάμβανον τὸ Βελιγράδιον καὶ διεχύνοντο πρὸς τὸ Κραγιούγεβατς.

Η ραγδαία αὕτη εἰσβολὴ μετέβαλεν ἀφοῦν τὴν ἐν τοῖς Βαλκανίοις κατάστασιν. Η Βουλγαρία ἥρξατο ν' ἀναθαρρῇ καὶ νὰ ἐπιδεικνύῃ ἀνεπιφυλάκτους τάσεις πρὸς σύνταξιν μετὰ τῶν Γερμανικῶν Δυνάμεων. Βαθεῖαι ἀνησυχίαι ἔξεδηλώθησαν εἰς Ἀθήνας καὶ Βουκουρέστιον. Τὰ διαβῆματα, εἰς διορθώσην εἰς τὰς πρωτευούσας ταύτας αἱ Δυνάμεις τῆς Συνεννοήσεως, δην ἀποστέλωσαν εἰς βοήθειαν τῶν δοκιμασμένων Σέρβων ἐπαρκῆ δύναμιν, δὲν κατέληξαν μέχρι τοῦδε εἰς θετικὰ ἀποτελέσματα. Ήτο ἐπόμενον. Η ψυχολογικὴ στιγμή, καθ' ἧν διεξήχθησαν, ἔξελήγη κάπιστα. Η Ἐλλάς, ἡς δλαι αἱ συμπάθειαι στρέφονται πρὸς τὴν Τριπολῆν Συνεννοήσιν, δὲν ὑποχρεοῦται διὸ τῆς συνδήκης πρὸς τὸν Σέρβους νὰ σπεύσῃ εἰς ἐπικουρίαν των ἡ μόνον ἀπειληθῶντιν ὑπὸ Τουρκικῆς καὶ Βουλγαρι-

κῆς ἐπιθέσεως. Φαίνεται δτὶ ἡ Τριπολῆ Συνεννοήσεις, καὶ ἴδια ἡ Ἀγγλία, ἔχομενουσι τὸ πνεῦμα τῆς συνδήκης ἀπειρως εὐδύτερον. Φαίνεται δτὶ θεωροῦσι τὸ Casus foederis ὡς προβάλλον ἀναμφισβήτητος ἐκ τῆς Αντοκρογερμανικῆς προελάσεως, ἡτοις ἀλλοιοῦ δρόδην τὴν ίσορροπίαν, ἥν ἔσκοπει νὰ περιφρούονται ἡ Ἐλληνοσερβορρομανικὴ συνεννοήσης. Ἀλλ' οι διπλωμάται τῆς Συνεννοήσεως δὲν ἔδειχθησαν ψυχολόγοι δεινοί. Κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ κινδύνου, φυσικὸν εἶναι νὰ περιστέλλωνται αἱ ἔρμηνειαι τῶν συμβολαίων ἄτινα τὸν δημιουργοῦσιν, οὐχὶ νὰ ἐπεκτείνωνται. Η στοιχειώδης σύνεσις ἀπαγορεύει εἰς τὴν Ἐλλάδα νὰ περθῇ τὸ γράμμα τῶν συμβάσεων τῆς, μέχρις οὐδὲποτέ ἀσφαλεῖς ἔγγυησεις δτὶ ὁ ἀγῶν της δὲν θὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ τὴν ανθυπαρξίαν τῆς. Πρὸς ἄρσην τῶν νομιμωτάτων ἐνδοιασμῶν τῆς, ἀπαιτεῖται δτὶ ἔνοπλος τῆς Ρουμανίας ἐπέμβασις καὶ ἔξουδετέρωσις πιθανῆς Βουλγαρικῆς ἐπιθέσεως διὰ Ρωσικοῦ ἐπιτηρητικοῦ σώματος, ἥ ὁραδαία εἰσδυντις τῶν Ρώσων ἐν Ουγγαρίᾳ, ὡς κατὰ τὸ 1849, δτε ἡ κινδυνεύουσα Αντορία τὸς ἔκαλεος, μετὰ τὰς ἥπτας τοῦ Γκούδολο, τοῦ Βαΐτεν καὶ τοῦ Νάγκυ Σάργο, ἵνα καταδαμάσωσι τοὺς θριαμβεύοντας Ουγγρούς τοῦ Γκέργκεν. Καὶ φαίνεται δτὶ οἱ Ρώσοι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην στρέφονται τὸς προσπαθείας των. Υποκρινῶντες τὴν ἐπιθετικὴν προσπάθειάν των πρὸς τὸ Γερμανικὸν μέτωπον, ὠδοῦσι μεγάλους δγκούς στρατοῦ πρὸς τὴν Βουδαπέστην, ἡς οἱ κάτοικοι φεύγοντι πανικόβλητοι.

POLITICAL

* Ο ΠΟΛΕΜΟΣ *

Στρατιῶται τὸν Ἱτδικὸν στοιμάζουν, εἰς πρόσειμα πολεμικὰ νοσοκομεῖα, τὰ μαγειρεῖα τῶν ὀρφανῶν ***

ΑΛΗΤΕΙΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

* Συνέχεια από το προηγούμενον τεύχος *

«Κλεῖσε τὸ βρωμόστομά σου!» εἶπεν δὲ Οὐντλεύ καὶ δὲν ἡγάπησεν οὔτε λέξιν ἀφ' ὅσα εἶπα. «Φθορεῖς τὸν Γέσσα, γιατὶ εἶναι καλλίτερος ἀνθρώπος ἀπὸ σένα»;

«Οσον ἀφορᾶ τὸν Φρέντ, γί' αὐτόν, τὸ φαγητὸν τοῦ ἡταν μισὴ μερίδα, καὶ διότι τὸν ὀφέλησε πολύ. Καὶ ἐξεκινήσαμεν πάλιν.

Ἐν τούτοις τὸ φαγητὸν εἶχε διὰ τὸν Φρέντ τὸν κακάς, δσον καὶ καλὰ συνεπείας, περιῆλθε βαθυτῷδε εἰς ἓνα εἶδος παραφροσύνης καὶ ἔχασε τὴν αὐτοκυριαρχίαν του. «Ηοχισε νὰ φλυαρῇ, μάλιστα ἔγινεν αὐθάδης καὶ ἔκαγε μεγάλα σχέδια μὲν ἕνα μικρὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν εἰς τὸ λειβάδι. Θά ἐσταματοῦσεν ἐκεῖ ἔνα τραίνο σιτηρῶν εἰς τὴν γραμμήν, εἶπε, καὶ θὰ ἐσταματοῦσεν καὶ ἔνα φροτωμένον μοτόρ, τὸ διόπιον ἔπειτε νὰ ἀκατάγαμεν.

«Γιατὶ θὰ τὸ δικαιάμεν;» ἡρώησεν ἐρεθισμένος δὲ Οὐντλεύ. «Ἐπημολούθησε γελοία συνομιλία γι' αὐτὸν τὸ μοτόρ. «Ἄν τοῦ βάλαμεν φωτιά, θὰ γίνη ἔκρηξης», εἶπεν δὲ Φρέντ, «πολλὸν δινθρώποι θὰ τρέξουν καὶ θὰ τοὺς σκοτώσωμεν».

«Καὶ μᾶς πέσῃ πολὺ φαγητὸν τότε,» ἀπήντησεν δὲ Οὐντλεύ σαρκαστικῶς. Καὶ ποδὸς ἐμένα εἶπεν: «Ἄντος δ τρελλὸς πρέπει νὰ μᾶς ἀδειάσῃ τὴν γωνιά. Διαταράσσει τὴν συντροφιά μας. Προτοῦ νὰ μᾶς ἔρθῃ, δλα ἡταν εἰς τάξιν».

«Ο Φρέντ ἀφοῦ εἶπε μερικὰς ἀνοησίας, ἐβυθίσθη πάλιν εἰς τὴν προτερειωτήν του διγονολογίαν. «Ημεῖς οἱ ἄλλοι ἐσιωπούσαμεν καὶ ἐβαδίζαμεν γοργά, μονάχα δὲ Οὐντλεύ δὲν ἔκλεινε τὸ σιέμα του.

«Καὶ τί δέ πολυγήνη;» μᾶς εἶπε πρὸς τὸ μεσημέρι.

«Μήπως τὸ ξέρω;» ἡταν δὲ ἀπάντησίς μου.

«Όχι, δχι, δὲν τὸ ξέρεις. Άλλὰ ἔχεις καῦμό νὰ γνῷσης πίσω στὸ Όρανς Φλάτ; Καὶ τί θὰ ἔκανες ἐκεῖ?»

«Πρέπει νὰ προχωρήσωμεν κατ' εὐθεῖαν,» εἶπεν δὲ Γέσσα.

Βραδύτερον τὸ ἀπόγευμα ἐναθίσαμεν καὶ ἀναπνήσαμεν μάλιστα ὕδων.

«Ο Οὐντλεύ παρετήρησε:

«Μὰ δὲν λές τίποτε, Φρέντ.»

«Ἔσαι μιὰ μάιμοῦ,» ἀπήντησεν δὲ Φρέντ καὶ τὰ μάτια του ἀστραφαν ἀπὸ θυμόν.

«Ο Οὐντλεύ ἐπειδάχθη.

«Νὰ χαρῆς τὰ παπούτσια σου, ντιστεγκέ μου,» εἶπε καὶ ἔδειξε τὰ ὑποδήματα τοῦ Φρέντ.

«Ο Φρέντ ἐσιώπησε καὶ ἀνεστέραξεν. Ἡγρόνειρ, διὰ δὲν εἶχε κανένα ἀπὸ μᾶς μὲ τὸ μέρος του. «Οταν συνεχίσαμεν τὸν δρόμον μας, ἐπεχείρησεν δὲ Φρέντ νὰ μᾶς κάμῃ τὸν σπουδαῖον καὶ ἔσκυψεν ἔξαφνα εἰς τὴν γραμμήν καὶ εἴσισκε μίαν πέτραν ἢ ἔνα σκαριασμένο καρούλι καὶ τὸ ἔχηταις προσεπικά. «Ημεῖς οἱ ἄλλοι ἐποέχαμεν τότε ποδὸς τοῦ καὶ ἀπογοητεύομεθα, οταν ἐβλέπαμεν τὸ τί ἡταν. Άλλο δὲ Φρέντ τὰ ἔκαμνεν δλα αὐτὰ διὰ νὰ ἐκνοῦσσε μίαν σιγμῆν τὴν προσοχήν μας.

Καὶ ἐφθάσαμεν εἰς μίαν παληγάν μπαράγκαν ἀνάμεσα εἰς τὸ λειβάδι. Θά ενόρσκετο ἐκεῖ δίχως ἄλλο ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ κατεσκενάζαν τὴν σιδηροδρομικήν γραμμήν. Εμπήκαμεν μέσα καὶ ἐφάξαμεν, ἀλλὰ δὲ δλήτης Φρέντ δὲν μᾶς ἀκολούθησεν.

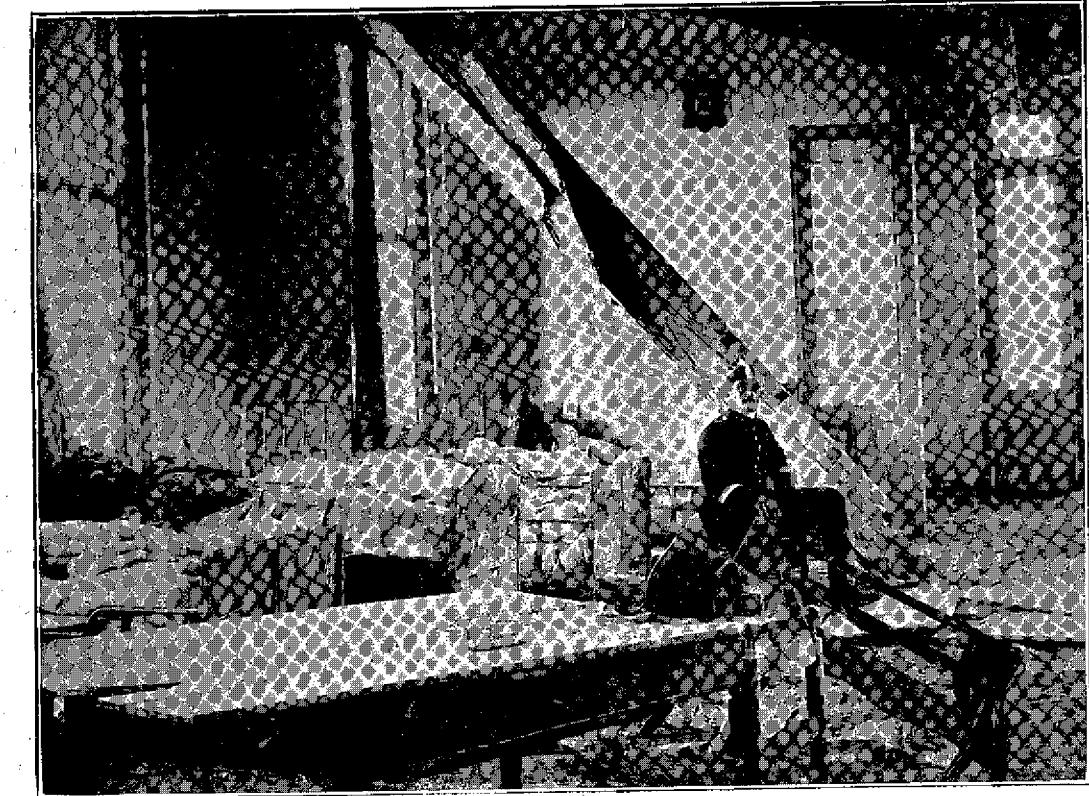
«Ο Γέσσας καὶ δὲ Οὐντλεύ ἀρχισαν, κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἀλητῶν, νὰ σκαλίζονται τὸ ὁρχικὰ στοιχεῖα τοῦ δυόματός των εἰς τὸν τοίχονς· ἐν τῷ μεταξὺ δὲ Φρέντ ἐστένειτο ἔξω καὶ δὲ Οὐντλεύ ἐπήγανεν ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν εἰς τὴν κλειδαρότρυπα τῆς πόρτας καὶ τὸν ἐκύπταξεν. «Οταν ἀποσκάλισε τὸ ὁρχικὰ στοιχεῖα τοῦ δυόματός του, ἐπῆγε πάλιν καὶ ἐκύπταξε.

«Τόβαλε στὴ τρεχάλα!» εἶπεν δυνατά. «Τὸ σκυλί, μᾶς τόσκασε. Θά ξέρῃ βέβαια κάποιο καλό μέρος.»

Καὶ οἱ τρεῖς μας ἐτρέξαμεν πίσω ἀπὸ τὸν φυγάδα καὶ τὸν καταδίψαμεν μονυγρέζοντες, ωσάν νὰ θέλαμε νὰ τὸν σκοτώσωμεν. «Οταν εἶδεν, διὰ τὸν κατεδιώκαμεν, ἐστόραφη μὲ μεγάλους κύκλους πρὸς τὸ λειβάδι ἀλλὰ ἐπειδὴ ἡμεῖς εἰμεθα τρεῖς, δὲν ἡμπόρεσεν νὰ μᾶς διαφύγῃ ἀπὸ πονθερά. «Ο Οὐντλεύ τὸν ἐτίναξε σὰν παιδί, οταν τὸν ἔπιασε, καὶ ἐχήτησε νὰ μάθῃ δὲν ἔχεινες κάποιο καλὸν μέρος.

«Δὲν ἔχω κανένα καλὸ μέρος,» ἀπήντησεν δὲ Φρέντ, «ἄλλα δὲν μπορῶ νὰ μείνω μαζὶ σας. Εἰστε μοχθηροὶ τρελλοί. Παρακαλῶ, σκοτώστε με. Δὲν μὲ τοιάζει διόλον.»

Τὰ ἐφτιάξαμεν καὶ ἐξακολούθησαμεν μαζὶ τὸν δρόμον μας ἔως διονέσιον ἵμετα ἐξηγράτημενοι καὶ γι' αὐτὸν ἐπέσαμεν νὰ κοιμηθοῦμεν ἔνωροις. Προτοῦ νὰ κοιμηθοῦμεν, ἐφιλοείκησα μὲ τὸν ἀλλήτην Γέσσα καὶ ἡ φιλοείκησα μας κατέληξεν εἰς τὸ νὰ μὲ κτυπήσῃ εἰς τὸ πρόσωπον, διότι τὸν ἐλχα πῆ ἀγνότην.

Τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Λιέσ, εἰς τὸ Βέλγιον, περιστρόφητο ὑπὸ τὸ πῦρ τῶν Γερμανικῶν πυροβόλων. Οι δοθενεῖς εέρον τὸν οἰκτρότερον θάνατον ἐπάνω εἰς τὰ κρεβάτια των.

τον φωμή, καὶ τὸ φωμή ἥτο τρυπημένον καὶ εἰς τῆς τρύπες ενόρισκε μὲ περιέργειαν τὰ συμβάνοντα. Τέλος κατέφερα ἔνα κτύπημα κάτω ἀπὸ τὸ πηγοῦν τοῦ Γέσσα, δύστε τὸν ἔρρεκα χάμουν, καὶ αὐτὸς καθείς μας ἐλαβεν δλίγον φαγητόν. «Οταν ἐφράγμανεν, εὐχαριστήσαμεν τὸν Γέσσα καὶ τὸν εὐλογήσαμεν, ἀν καὶ ἡθέλησε νὰ μᾶς ἐξαπατήσῃ. Καὶ τότε δὲ Γέσσα εἰς τὴν ἐντροπήν του ἤκρισε νὰ μορφεύῃ καὶ ἡθελε νὰ μᾶς διασκεδάσῃ μὲ τὸ σφύριγμά του. Καὶ ἐσφύριζε σὰν καλλιέργης.

«Την νύχτα ἀκούσα τὸν Γέσσα ποὺ ἐσηκώθη καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ λειβάδι. Τὰ πανταλόνια του ἐχάραξαν τὴν καλυμμένην μὲ δρυοστάχυην χλόην. Κάτι θὰ σκαρφώῃ! ἐσκέφθηρ, καὶ ἐπῆγα σιγὰ στὸ σκοτάδι ἀπὸ πίσω του. Εἶχα προχωρήσει δέκα βήματα, διαν παρετήρησα, διὰ δὲ Γέσσα ἡταν ἐπιλαμένος εἰς τὴν χλόην καὶ ἐτρωγε κάτι, μάλιστα ἐνόμισα, διὰ ἐμύριζε κρέας πλησίον του. Εἶχε, λοιπόν, ἀκόμη φαγητόν! ἐσκέφθηρ. «Ἐγώσα σιγὰ εἰς τὴν θέσιν μου καὶ ἐκάμα τὸν κοιμούμενον. Μετὰ ἡμίσειαν ώραν ἐπέστρεψε καὶ δὲ Γέσσα καὶ ἐξηπλώθη.

Τὸ πρωὶ ἀφηγήθηρ εἰς τὸν Οὐντλεύ τὸ τί ἐγγράψα καὶ ἐχήτησε νὰ μὲ διεοηθοῦσε νὰ ἐφαρμόση τὸν πηγανήν του καὶ ἐρράβεν. «Τοι λαμποδή θέαμα δὲ ἡμάς, οἱ διοῖοι ἡρχόμεθα ἀπὸ τὰ λειβάδια καὶ χρόνον τώρα, δὲν εἶχαμεν ιδῆ καμίαν γυναῖκα. Ήτο νέα καὶ ἐφοροῦσεν εἰς τὸ κεφάλι ἔνα

μεγάλο φάθινον καπέλλο και καπένευσεν, όταν έχαιρετίσαμεν. Ο Ωντλεύ ήτο ποῦ έμίλησε πρώτος μαζί της και τὴν παρεκάλεσε νὰ μᾶς δώσῃ νὰ φάμε και νὰ ποῦμε λίγο.

Τὸ κορίτοι ἀπήντησεν, διτὶ θὰ εἰχαμεν δόλα, δοσα ἐπιθυμούσαμεν.

«Ἐφύγαμεν ἀπὸ τὸ Ὀοάνς Φλάτ, γιατὶ τελείωσε τῶρα ἡ συγκομιδὴ», εἶπεν δὲ Ωντλεύ.

Τὸτε δὲ Γέες ἥθελησε νὰ κάμῃ ἐντύπωσιν και νὰ φανῇ εἰλικρινῆς και εἶπεν:

«Οχι, τὸ ἐσκάσαμεν ἀπὸ τὸ Ὀοάνς Φλάτ, γιατὶ δὲν ἐκοιμούμεθα ἀρκετά. Αὐτὴν εἶνε ἡ ἀλήθεια.»

«Καλά! εἶπεν ἡ κύρι.

Καὶ τὴν ἐπλησίασμεν ὅλοι καὶ ἔσταθην μὲ τὸ καπέλλο στὸ χέρι πρὸ αὐτῆς και τῆς ἐμίλησα. Ἀλλὰ τὸ βραβεῖον ὅμως ἐπῆρεν δὲν νέος μας συνάδελφος Φρέντ, διότι ἡτο ἔανθδος Γερμανὸς καὶ ἔκανε καλλίτερην φιγούρα ἀπὸ δλους μας. Τὸν παρεκάλεσε νὰ τὴν συντοδεύσῃ στὸ σπίτι, εἰς τὴν ἀγροκιάν, γιὰ νὰ ζητήσῃ φαγητόν ἐν τῷ μεταξὺ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι θὰ ἐπεβλέπαμεν τὰ ἀλογά της. Λὲν ἡτο κανεὶς ἀνδρας στὸ σπίτι, εἰς τὴν ἀγροκιάν, εἶπε, και δὲν ἐτολμούσε νὰ μᾶς ἐπιστρέψῃ δλους μαζί, διὰ τὰ μὴν ἐρδόμαζε τὴν μητέρα της.

Ἐνῷ ἐφυγαν ἡ κύρι καὶ δὲν Φρέντ, ἐκαθίσαμεν ἡμεῖς οἱ τρεῖς, δὲν κατόπιν τοῦ ἄλλου, πρὸ τῆς φαπτικῆς μηχανῆς καὶ ἀφήσαμεν τὰ ἀλογά νὰ φύγουν.

Μετὰ δλίγην ὕστερα ἡλθεν δὲν καπέτητης τῆς ἀγροκιάς. Εἶδε τὸ τί μπορούσαμε νὰ ἐκάναμεν και προτοῦ νὰ γυρίσῃ τὸ κορίτοι μὲ τὸ φαγητόν, μᾶς ἐπῆρεν δὲν πατέρας της ἡμᾶς τοὺς τέσσαρας ἀλήτας εἰς τὴν ἔργασίαν τουν μέχρι τοῦ τέλους τῆς συγκομιδῆς.

V

Τὴν συγκομιδὴν ἐτελειώσαμεν σὲ πέντε ἡμέρας και τὸ ἀλώνισμα κατόπιν σὲ δύο ἐπήραμεν, λοιπόν, μισθὼν γιὰ ἐπτὰ ἡμέρας καὶ ἡμαστε πάλιν ἐτελῶς ἐλεύθεροι. Ο ἀλήτης Γέες ἦταν ἀμέσως ἔτοιμος ν ἄφεται τὸ τόπον— δπως εἴχεν ἀφῆσε προτήτερα ἑκατὸν μέρη ἀρκετὰ εἴχε διακόψει ἐπτὰ ἡμέρας τὴν ἀλητείαν του. Ἐτοιμάσθηκα γιὰ τὸν ἀκολούθησων ἄλλα τὸν Ωντλεύ και τὸν Φρέντ, τὸν Γερμανόν, δὲν ἥθελαμεν γιὰ τοὺς ἐπαίραμεν μαζί μας.

Ἐνῷ ενριπούμεθα ἔξω εἰς τὴν αὐλήν, και δὲν Ωντλεύ ήταν δλίγον μακριά, εἶπε τότε δὲν καπέτητης, διτὶ θὰ μποροῦσε νὰ ἐχρειάζετο ἔνα μῆρα ἀκόμη δύο ἀπὸ μᾶς διὰ τὸ δρογωμα τοῦ φινοπάρου. Ο Γέες ἡργήθη νὰ μείνῃ ἐκεῖ και ἐπροφασίσθη, διτὶ ἐπῆρε πρὸ τὴν ἔργασίαν ἀναγκαλάς κωνοὶς βραδυπορίαν πρὸς ἀνατολάς, και τότε ἔξε-

λέγημεν δ Γερμανὸς Φρέντ και δγώ νὰ μετένωμεν εἰς τὴν ἀγροκιάν. Κι δ Φρέντ δὲν ἥθελε τίποτε καλλίτερον ἀπὸ αὐτό, ἔγγαλεν ἀμέσως τὴν ζαχέτα του καὶ ἐπῆρε εἰς τὴν ἔργασίαν.

Ο Γέες μοῦ εἶπεν:

«Ἡ συμφωνία μας ἦταν νὰ ἐπηγαναμεν ἡμεῖς οἱ δυὸς μαζί. Συνόδευσε με τούλαχιστον ἔως τὴν πόλιν. Ἐχομε, λοιπόν, καὶ οἱ δυὸς μας πάλιν χρήματα και μποροῦμε νὰ κυττάξωμεν νὰ βροῦμε καλλίτερην θέσιν ἀπὸ αὐτὴν ἔδῶ.»

Γι' αὐτὸς εἶπα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, διτὶ θὰ ἐπέστρεψα αἴριον καὶ ἐφυγα μὲ τὸν Γέες.

Αφοῦ ἐπορεύθημεν δλίγας ὕδρας κατὰ μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, ἐφθάσαμεν εἰς μίαν ἀγροκιάν, μετὰ τέσσαρας ὕδρας πάλιν εἰς μίαν ἄλλην. Ἐπειτα ἐφθάσαμεν εἰς τὴν πόλιν Ελιοτ. Καθ' ὅδον μοῦ ἐξήγησεν δ Γέες, διτὶ μερικῶν ἀνθρώπων ἀνοίγει κομμάτι ἡ τύχη των ἀκριβῶν διότι δὲν κολλοῦν πολὺν καιρόν εἰς μίαν μακρυνὴν ἀγροκιάν. Ἐδῶ, λοιπόν, βρίσκεται μπροστά μας μία κωμόπολις Ἰωας θὰ ἐφθάσαμεν σ' αὐτὴν πηγαίνοντας κατὰ μῆκος τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

«Θέλω νὰ γυρίσω αἴριον εἰς τὴν ἀγροκιάν», εἶπα.

«Ἐέωρ πολὺ καλά τὸ τι ἔβαλες στὸ κεφάλι σουν, εἶπεν δ Γέες.. «Τὸ κορίτοι σουν ἀρεοε.» Αφοσέ το ἥσυχο τὸ κορίτοι, δ Φρέντ τῆς ἀρέσει περισσότερον ἀπὸ σέντο και ἔχει περισσότερας ἐπίδας, γιατὶ φανεται ρόστημος.»

«Ἐγώ βρίσκω στὸ ἀλήθεια, διτὶ δ Φρέντ δὲν ἔχει καμιαὶ ὀμορφιά», παρετήρησα.

Ο Γέες ἐκιώπησεν. Ἀλλὰ μετὰ μίαν συγκρήτησην:

«Ἀλλὰ καὶ δ Φρέντ δὲν θὰ πάρῃ τὸ κορίτοι καὶ δχι γιατὶ δὲν εἶνε ὄμορφος». «Οχι, ξι,» εἶπα και ἐχάρητη. «Είσαι σωστὸς διάβολος σὲ τέτοια πρόγματα, μπαίνεις μέσα σ' αὐτά, Γέες και δὲν τομίζεις, λοιπόν, διτὶ θὰ πάρῃ δ Φρέντ;»

«Ο γέρος δὲν θὰ τὸ ἐπέτερε. Τὸ τι πρέπει νὰ κάμης, ἀν θέλης νὰ ἐπίσης ἐπιτυχίαν, θὰ σου τὸ πῶ. Πρέπει νὰ μείνης λίγο καιρόδ μακριὰ και νὰ ξαναγυρίζεις μὲ πολὺν χρήματα στὴν τοσην. Αὐτὸς εἶνε δ μόνος τοσπότος.»

Ἄπο τὸτε μοῦ ἀναστενεψεν δ καῦμδος ν ἀποκτήσω πολὺ χρήματα.

Ἐπῆραμε σὲ μία ταβέρνα στὴν πόλι και διετάξαμεν νὰ μᾶς φέρουν νὰ ποῦμε. «Ημούννα τόσον δλίγον συνηθισμένος στὸ δινατά πιοτά, ώστε ἀμέσως μὲ ἐπιασεν εὐθυμία.» Αλλὰ δὲν δημόσκεψε πολὺ αὐτό· σταν ἐμπήκαν στὴν ταβέρνα πλαντόδιοι μουσικοὶ καὶ ἀρχίσεις νὰ πούλῃ δ ἀρπα και τὸ βιολί, ἐμαζεύθημα πόλιν και κατάπινα μέσα

μου τοὺς στεναγμούς. «Εδοσα δλίγα λεπτὰ εἰς τὴν γυναῖκα ποῦ ἔπαιξε τὴν ἀρπα. «Ο Γέες μὲ ἐκύτιαζεν τὴν ἀνηλίκητος.

«Είσαι ἐρωτευμένος, αὐτὸς εἶνε,» εἶπεν.

«Ἐγνοίσαμεν ἀσποπά ἀπὸ τὸ ἔνα κατηγορεί εἰς τὸ ἄλλο, γιατὶ δὲν είχαμε κανένα ἄλλο μέρος νὰ μείνωμεν. Και παντοῦ μᾶς ὑπεδέχοντο καλά, γιατὶ ἐρχόμαστε ἀπὸ τὴν δύσιν και ἡ συμπεριφορά μας δημιουργεῖ νὰ ἀπονοθῆτῃ, διτὶ είχαμε πολλὰ χρήματα. Εἰς ἔνα ἀπὸ τὰ κατηγορεία συναντήσαμεν και τὸν «Ωντλεύ, δ ὅποιος ἦταν γερὰ πολὺ μεθυσμένος και μᾶς ὑπεδέχθη μὲ τὸν σουγιά του στὸ χέρι, γιὰ νὰ μᾶς τρομάξῃ. Και δὲν ἥθελαμεν βέβαια τὴν συντροφιά του. Τὸ βράδυν κατελήξαμεν πάλιν εἰς τὸ πρῶτον κατηγορείο. Ἐνῷ ἐστεκόμεθα μπροστά στὸν μπάγκο, δ ὅντος πόλης μιλοῦσε μὲ κάπιον ἀπὸ τὴν πόλιν, ἔνα σιδηροδρομικὸν ὑπάλληλον, δ ὅποιος είχεν εἰσέλθει διὰ νὰ ταχῇ ἔνα οντόκυν.

Ο οινοπώλης εἶπεν:

«Είδα τὸν μίστερο «Ωρ και τὴν γυναῖκα του σήμερα στὸ τραίνο ποῦ ἐπήγαναν;»

«Στὸ Σινάγο, ἀπήντησεν δ σιδηροδρομικός. «Ἐχει δουλειές ἐκεῖ, καθὼς ἀπού. Η γυναίκα ἐπῆρε μαζί του γιὰ διασκέδασιν.»

«Ωστε τῶρα διενθύνει βέβαια τὴν Τράπεζαν δ Τζώρτε;»

«Νομίω δ Τζώρτε δὲν εἶνε δ χειρότερος, ἀρκεῖ μονάχα νὰ μὴν εἶνε πιωμένος.»

Αὐτὴ ἡ συνομιλία δὲν είχε καὶ εἶνε ἐνδιαφέρον

γιὰ μέρα, δλὶ δ σύντροφός μου δκονγε προσεκτικὰ και ἡξίωσεν ἀμέσως νὰ τὸν ἀκολουθήσω ἔξω είχε νὰ μιλήσῃ μαζί μου.

Ἐπροχωρήσαμεν βραδέως πρὸς τὴν πόλιν κι δ Γέες ἐκύτιαζεν ἐφευρητικὰ τὸν δρόμον κατὰ μῆκος. Ἐφθάσαμε σ' ἔνα οικοδόμημα, δπον ἡτο μία ἐπιγραφή: «Ωρ και Σινά. Τράπεζα». Εκεῖ μὲ παρεκάλεσεν δ Γέες νὰ περιμείνω μίαν στιγμή κι αὐτὸς ἐμπήκη μέσα. «Οταν ἐγύρισε, τὸν ἥρω-

τηρο:

«Τὶ ἔκαμες ἐκεῖ μέσα;»

«Ἄλλαξα τὸ τελευταῖν μον μικρὸν χαριούμισμα,» ἀπήντησεν δ Γέες.

Ἐπροχωρήσαμεν κ ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως κ ἐκαθίσαμεν ποντὰ στὴ σιδηροδρομική γραμμή, δπον κατὰ μῆκος της ἡτο σωρευμένη οικοδομημούς ἔντεια.

Στὴν ἀρχὴ δ Γέες ἔκαμε τὸν γῦρο αὐτοῦ τοῦ σωροῦ και ἐβεβαιώθη διτὶ ἡμεθα μόνοι, ἐπειτα δγύρισε και εἶπε:

«Κανεὶς ἀπὸ τὸν δυό μας δὲν ἔχει πιὰ τόσα χρήματα, ποῦ ν ἔξιζε νὰ γίνη λόγος, δὲν εἶνε ἔτοι;»

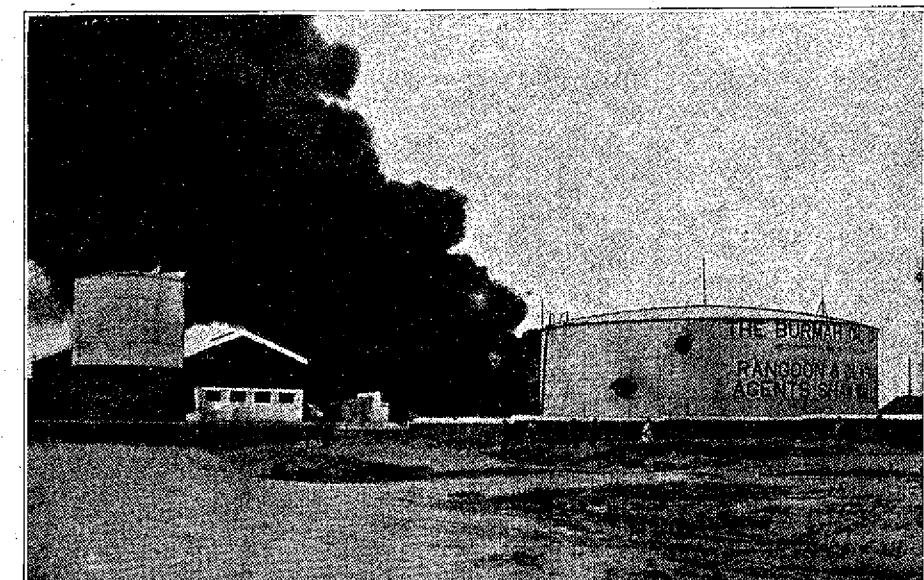
«Ἐχω δλίγα δολλάρια ἀκόμη,» ἀπήντησα κ ἐκύτιαζα τὸ λεπτά μον.

«Τότε τῶρα διενθύνει βέβαια τὴν Τράπεζαν δ Τζώρτε;»

«Νομίω δ Τζώρτε δὲν εἶνε δ χειρότερος, ἀρκεῖ μονάχα νὰ μὴν εἶνε πιωμένος.»

Αὐτὴ ἡ συνομιλία δὲν είχε καὶ εἶνε ἐνδιαφέρον

(Επειτα συνέχεια) Μετάφρ. Δ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

* ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑI *

* Αποθήκαι μεγάλων έλαιουσργείων, τὰς δύοις κατέστρεψαν τὰ Γερμανικά πυροβόλα. (London News)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'

* ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ *

Α δελφοί, εἰς ἔνα κέντρον τῶν Ἀθηνῶν ἔκαμε πρὸ μηνῶν τὰ ἐγκαίνιά της μιὰ παρισινὴ ταβέρνα. "Οχι ἡ ἀγγελία, ἡ ὅποια ἐβεβαίου διὰ χορεύσωμεν «ἐπὶ ταπήτων», ἀλλὰ ἡ διάθεσις νῦν πάρῳ ἔνα ποτῆρι μπύραν μετὰ τὸ θέατρον μὲ ἔκαμαν ν' ἀνεβῶ τὰ διάλυγα σκαλοπάτια ποὺ φέρουν εἰς τὸν νεοσύστατον αὐτὸν παράδεισον.

Καὶ ἔφυγα ἀπηλπισμένος. Διὰ τὴν πρόδοδον; Κάθε ἄλλο. Όμολογῷ μὲ θλῖψίν μου ὅτι ἡ ταβέρνα αὐτὴ ἔχει μεγαλείτερα δικαιώματα εἰς τὴν Ιστορίαν τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ἀπὸ τὴν ἐνθείαν περιφέρειαν καὶ ἀπὸ τὸ ψηφοδέλτιον εἰς τὴν γῆν αὐτήν, διότι ἡ νεολαία μας μετρᾷ τὰς ἡμέρας της εἰς τὸ καιρενεῖον καὶ ἀποκτᾶ τὰς δύτιδας της εἰς τὴν πρέσταν, γομίζω διτί μία στέγη φαιδρά, ἡ ὅποια καλεῖ τὴν νεανικὴν ψυχὴν νὰ ἐκχυθῇ εἰς ἔνα διάπλατον γέλωτα, καὶ καρδίζει εἰς τὸν ἀνθρώπον δλίγας ὥρας εὐθυμίας, ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ πολλὰ ἄλλα σοφά καὶ σοβαρὰ πράγματα ποὺ πολιορκοῦν τὴν ζωήν. "Ἐφυγα λοιπὸν ἀπηλπισμένος ἀπὸ σᾶς. Τί νέοι! Νομίζεις ὅτι χθὲς ἐβγήκατε ἀπὸ τὸ Γηροκομεῖον.

Εἰς πέντε ἔξι καταφάτους αἰθούσας ὑπάρχει μιὰ δυνατὴ καὶ ὁνδυρικὴ δργήστρα τσιγκάνων, ἡ ὅποια παραλαμβάνει ἔνα βιεννέζικον βάλς καὶ κάμνει ἔνεσιν ζωῆς καὶ εἰς τὰ πλέον ἀρδοτικά πόδια γυναικες, Γαλλίδες, Ιταλίδες, Γερμανίδες, ξανθίδες, μαυρίδες, υπεροφοροῦν ἔξωμοι μὲ τὰ δοδινά τους μάγουλα πρόθυμα εἰς τὴν διαβατικὴν θωπείαν. Τὸ κρασί, ποὺ εὐφραίνει τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων, δέει εἰς ποτήρια ἀπὸ κρύσταλλον καθαρόν, καὶ τὸ φῶς, ἡ ζωή, ὁ δυνθυμὸς ἔχουν συνδυασθῆ εἰς ἔνα, δὲ εἰπούμεν, ἀρμονικὸν καὶ εντυχισμένον σύνολον. Ιδού λοιπὸν διτὶ τὸ βάλς ἀρχίζει, διτὶ τὸ θήλυν χροπτηδῷ, διτὶ ἡ σαμπάνια φρίσσει μέσα εἰς τὴν φιάλην της, διτὶ ὁ Ἀτούγκανος ἔρχεται καὶ καταθέτει δλήγη τὴν θέρμην τοῦ δοξαριοῦ τοῦ ἐμπρόδεις εἰς τὸν Ἐλληνα. Καὶ αὐτός; Σοβαρὸς δὲς Ψωμαίος συγγλητικός, μέλλων ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τύχης τῆς Καρχηδόνος, ἀτενίζει τὰ συμβαίνοντα μὲ περιφρόνησιν χιλίων τόννων. Τί σημαίνει, ἀνὴρ ἀτυχῆς χρεύτρια τσακίζεται ἐνώπιον του; Τι σημαίνει, ἀνὴρ εἰναι εἰκοσιπέντε ἑτῶν; Εἰς τὰ διλύγα σκαλοπάτια τῆς ἀτυχοῦς ταβέρνας ὁ Ἐλλην κατώρθωσε ν' ἀνεβάσῃ δληγή τὴν ἀνόητον δυσθυμίαν του, δλας τὰς σκέψεις ποὺ τὸν βασανίζουν τὴν

νύκτα, τὰ μικροσυμφέροντά του, τὸν ἀτλήφωτον δάπτην, τὴν ἀναμενομένην προαγωγήν, τὸ ληξιπρόθεσμον νοῖκι, τὴν πολιτικὴν κατάστασιν καὶ τὴν πορείαν τῶν Συμμάχων καὶ ἐφθασεν ἐμπρόδεις τὴν πανηγυρικὴν δργήστραν, τὴν μέθην τοῦ χοροῦ, τὸν ἀφρόν της νεότητος, μὲ τὸ βαρὺ αὐτὸν φροτίον διὰ νὰ διασκεδάσῃ. Εἰς μάτην παίζει ὁ Ἀτούγκανος καὶ εἰς μάτην ἡ κνήμη τῆς Βιεννέζας διαγράφει καμπύλας ὁ δάπτης δργουμπάς καὶ ὁ ἄδυλος Ροζεοτέβενσκυ δὲν προχωρεῖ μὲ τὴν ποθητὴν ταχύτητα. Τί πρέπει λοιπὸν νὰ γίνη;

*

"Αμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀφοῦ ἐντησαμεν καὶ ἐδοξάσθημεν, εἶναι καιρὸς καὶ νὰ μειδιάσωμεν δλίγον. Εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὰ γείλη μας νὰ λησμονήσουν τὴν λιθηνήν των δξιοπέπτειν, εἶναι καιρὸς νὰ ἐμφανισθῶμεν ἐμπρόδεις εἰς τὴν ὑφῆλιον χωρὶς πολλάρον, χωρὶς γυαλιὰ τῶν αὐτιῶν, χωρὶς δεδιγκόταν. Ἐδιπλασιάσθημεν, θὰ μοῦ εἰπῆτε, καὶ ἐγίναμεν κράτος σοβαρόν. Ναί. Ἀλλὰ εἰς ἄλλα κράτη, ποὺ δὲν ἐπερίμεναν νὰ διπλασιασθῶν διὰ νὰ εἶναι δεκατλάσια ἀπὸ τὸ ίδικόν μας, ὁ κόσμος ἐργάζεται δέκα ώρας καὶ γελᾶ δεκατέσσαρας γελᾶ καὶ εἰς τὸν ὑπνὸν του, γελᾶ εἰς τὸν ἔπνον του, εἰς τὸν περίπατον, γελᾶ εἰς τὸ μπάνιο, εἰς τὸ καφενεῖον, εἰς τὸ σπίτι του, γελᾶ εἰς τὴν λεκάνην δταν σαπουνίζεται. Αὐτὴ ἡ φαιδρότης τοῦ δίδει θάρρος διὰ τὴν ζωήν, τοῦ δημιουργεῖ δικοχρεώσεις διὰ τὰς ὥρας ποὺ ἐργάζεται, τὸν κάμνει σοβαρώτερον ἀκόμη δταν, σκυμμένος ἐμπρόδεις εἰς τὸ γραφεῖον, εἰς τὴν μηχανήν, εἰς τὸ χῶμα, ζητῇ νὰ κερδίσῃ τὸ ψωμὶ τῆς ἡμέρας καὶ τὴν εὐθυμίαν τῆς νυκτός. Ἐκεῖ οἱ νέοι διασκεδάζουν τὰ πρωτά των χρόνια εἶναι ἐορτή, ἀρραβώνες μυστικοὶ αἰσθήματος, μέθης, ἐπτίθων καὶ πόθων, καὶ ἀφίνοντας εἰς τὰ τελευταῖα τὴν χαρὰν τῆς ἀρθρίτιδος καὶ τὴν εὐθυμίαν τῶν ἀναμήσεων. Αὗτα συμβαίνουν ἄλλοι, ἀδελφοί, καί, μὰ τοὺς χιλίους ἀνέμους, θὰ ἥτον εὐχῆς ἔργον νὰ συνέβαιναν καὶ ἀδῶ. Διότι, δσον καὶ ἀνὴρ ἥλλαξαν τὰ πράγματα τοῦ τόπου μας, μερικοὶ μεμψίμοιροι καὶ ἔγω μά εὐθύσκωμεν πάντοτε τρόπον νὰ ἀπαισιδούμεν, δταν ἀνεβάζωμεν τοὺς δευματισμοὺς μας εἰς ἔνα καμπαρέ καὶ συλλαμβάνωμεν τὴν νεότητά σας νὰ φλερτάρῃ μὲ τὸν Βιετούλαν.

Γ. Β.

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ ΠΟΥ ΧΑΝΕΤΑΙ

Ο λόφος φέγγει τὴ στιγμὴ ποῦ δ Ἡλιος πάει νὰ δύσῃ,
Μιὰ καμπανοῦλα Εσπερινὸ σημαίνει στὸ ἐξωκλῆσι,
Κ' ἔνα ζευγάρι ἐρωτικό, ποῦ ἔκει ψηλὰ ἔχει φθάσει,
Στέκεται ἐμπρόδεις σ' ἔνα φτωχὸ τοῦ τοίχου εἰκονοστάσι,
Κουφομιλεῖ, τὸ ἀσπάζεται, περνᾶ, φιλάκι ἄλλαζει,
Κι' ἀπ' τὸ ἀκρογιάλι σιωπηλὰ στὸ πέλαγος κυττάζει.

Πέρα μακριά, μὲ τὰ πανιὰ σχισμένα, παραδέρνει
Μέσ' σ' ἀφισμένα κύματα κάποιο καράβι. Γέρνει,
Γέρνει ἀπ' ἔδω, γέρνει ἀπ' ἔκει, νεροῦ κι' ἀφροῦ παιγνίδι,
Πότε ψηλὰ τινάζεται, σὰν φλοῦδ' ἀπὸ καρύδι,
Πότε πλαγιάζει στὸ πλευρό, πότε σηκώνεται ἵσο,
Καὶ πότε, πότε κάνεται στὰ κύματα ἀπὸ πίσω ...

Μέσ' στὸν ἀχνὸ ποὺ ἀπ' τοὺς ἀφροὺς πετιέται τῶν κυμάτων
Σὰν στοιχειωμένο φάνεται, σὰν θαῦμα τῶν θαυμάτων!
Οἱ γλάροι δίτλα του πετοῦν γοργοὶ καὶ δὲν τ' ἀγγέζουν,
Καὶ τὰ δελφίνια—οἱ σύντροφοι τοῦ ναύτη—τὸ ἀντικρύζουν
Καὶ πέρος ἀπὸ τὴν πλάση του μέσ' στοὺς ἀφροὺς γλυστροῦνε.
Τὰ σύγνεφ' ἀπὸ πάνω του κατάμαυρα περνοῦνε,
Ρίχνουν δυὸς τρεῖς σταλαγματιὲς σὰν δάκρυα καὶ διαβαίνουν,
Κι' ἀπὸ τὸν Ἡλιο, ποὺ περνᾶ στὴ Λύση, κατεβαίνουν
Λίγες ἀκτῖνες κόκκινες σὰν αἴμα στὰ πανιά του,
Κ' οἵ ναῦτες νοιώθουν μέσα τους τὴ φρύκη τοῦ Θανάτου,
Κι' ἀπὸ τοὺς βράχους τῆς στεριᾶς ὡς τὰ θαλάσσια φύκη
Ολα βογγοῦν, ταράζονται καὶ τρέμουν ἀπ' τὴ φρύκη.

"Εξαφν' ἀστράφτει καὶ βροντᾶ μέσ' σ' οὐρανοῦ τὰ βάθη...
Τὸ ἀστροπελέκι ἐπέρασε, καὶ τὸ καράβι ἔχαθη!

·Ἀπὸ μακριὰ δλόφωτο προβαίνει τὸ φεγγάρι,
Κι' ἀπὸ τὸ λόφο ἀλαφιαστὰ τὸ ἐρωτικό ζευγάρι
Κυττάζεται κατάμματα, χλωμιάζει καὶ σωπαίνει,
Σταυροκοπιέται ἀργά, κι' ἀργά τὸ λόφο κατεβαίνει.

(Βιέννη)

ΛΑΜΠΡΩΣ ΑΣΤΕΡΗΣ

— KONIAK —
Ε Ε ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ Ε Ε
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΘΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ ΟΙΝΟΥ

ΦΩΤΟΣΙΓΚΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ε. ΚΑΖΑΝΗ

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΝ ΤΗΙ ΑΝΑΤΟΛΗΙ
ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΜΕ ΤΑ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ – ΣΤΟΑ ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ
Μόνον τὸ τσιγαροφεῖον Ε. Καζάνη
ἔβραβεύθη ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Βορδῶ.

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΟΜΜΟΣΕΩΣ

Σ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

4 – ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ – 4

Γνησία Κολώνια Ν. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

ΖΟΥΝΟΣ 75
A. AEEANAPIAOY
ΩΔΟΝΤΟΙΑΤΡΕΙΟΝ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΚΑΙ ΟΔΑ ΤΑ ΝΕΔΕΠΑ ΕΥΤΗΜΑΤΑ
B R I D G E

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ Β. ΚΟΝΤΟΜΑΝΩΛΗ

ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 3

COMMERCIAL UNION ASSURANCE CO LTD

“ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ,,

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΤΩ: 1861

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ ΔΙΑ Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 1914

Καταθέσασα τὴν ἐν δραχμῶν 200,000 ἔγγυησιν τοῦ νόμου ΓΥΗΓ' (1919)
παρὰ τῇ ἐνταῦθα Τονικῇ Τραπέζῃ L^{td}.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΡΑΧ. 600.000.000

ΝΟΜ ΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΡΑΛΛΗΣ – ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΠΛΥΤΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ 3, ΑΘΗΝΑΙ